

Załącznik nr 1 do Uchwały Nr XXII/186/2020 Rady Miejskiej Ruciane-Nida z dn. 04/03/2020 r. w sprawie aktualizacji Planu Odnowy Miejscowości Osiniak-Piotrowo zatwierdzonego Uchwałą Nr LII/374/2014 Rady Miejskiej Ruciane-Nida z dn. 24/09/2014 r.

Załącznik nr 1 do Uchwały Nr 1/2020 Zebrania Wiejskiego Sołectwa Osiniak-Piotrowo z dn. 03/02/2020 r. w sprawie aktualizacji Planu Odnowy Miejscowości Osiniak-Piotrowo

Plan Odnowy Miejscowości Osiniak – Piotrowo

Osiniak – Piotrowo
Sierpień 2014

Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Młodzieży
www.spdim.pl

Plan Odnowy Miejscowości Osiniak - Piotrowo

WSTĘP	3
Tło i geneza prac nad Planem Odnowy Miejscowości Osiniak – Piotrowo.....	3
Rozdział I. Powiązanie Planu z celami strategicznymi dokumentów dotyczących rozwoju społeczno-gospodarczego gminy, regionu i kraju.	3
Rozdział II. Analiza zasobów miejscowości.	4
Historia.....	4
Funkcje, jakie pełni wieś.	7
Charakterystyka mieszkańców.....	8
Poziom organizacji mieszkańców i rozwój wsi.	9
Polożenie i wygląd wsi.	10
Stan otoczenia środowiska naturalnego.	12
Działalność rolnicza.....	19
Przedsiębiorczość.	20
Dziedzictwo i kultywowanie tradycji.	20
Ochrona zdrowia.	23
Oświata.	23
Bezpieczeństwo publiczne.	24
Infrastruktura techniczna.	24
Rozdział III. Diagnoza możliwości rozwojowych wsi – analiza SWOT.....	26
Analiza SWOT.	28
Rozdział IV. Wizja rozwoju miejscowości Osiniak – Piotrowo.	29
Rozdział V. Priorytety, cele, zadania i karty zadań Planu Odnowy Miejscowości Osiniak – Piotrowo.....	30
Priorytety, cele i zadania planu.	30
Karty zadań planu.....	31
Rozdział VI. Harmonogram wdrażania planu wraz z kosztorysem (zł).....	36
Rozdział VII. Sposoby monitorowania, oceny i komunikacji społecznej.	37

Plan Odnowy Miejscowości Osiniak - Piotrowo

WSTĘP.

Tło i geneza prac nad Planem Odnowy Miejscowości Osiniak – Piotrowo.

Wszystkie zadania zawarte w Planie Odnowy Miejscowości Osiniak – Piotrowo zostały wypracowane podczas warsztatów partycypacyjnych zrealizowanych z udziałem mieszkańców Osiniaka – Piotrowo w ramach projektu pn. „**Wsparcie mieszkańców wsi Osiniak – Piotrowo w zakresie opracowania planu odnowy wsi, nabycia umiejętności realizowania działań animacyjnych oraz pozyskiwania środków zewnętrznych**”. Projekt zrealizowało Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Młodzieży przy ścisłej współpracy z Sołectwem Osiniak – Piotrowo oraz Gminą Ruciane – Nida. W okresie V – VIII.2014r. przeprowadzono diagnozę społeczną oraz zrealizowano warsztaty partycypacyjne. Na realizację projektu pozyskano wsparcie finansowe Samorządu Województwa Warmińsko – Mazurskiego w ramach konkursu z zadania „Aktywizacja społeczności lokalnych na obszarach wiejskich” – „3. Wspieranie przedsięwzięć mających na celu zwiększenie zaangażowania społeczności wiejskiej województwa warmińsko – mazurskiego w kreowanie życia lokalnego poprzez: - organizowanie szkoleń, warsztatów i przedsięwzięć informacyjno – promocyjnych z zakresu pozyskiwania środków na inicjatywy społeczne, tworzenia organizacji pozarządowych na obszarach wiejskich i umiejętności przydatnych animatorom i liderom, - opracowanie i aktualizowanie w sposób uspołeczniony planów odnowy wsi oraz promocję ich zapisów w lokalnej społeczności”.

Uchwałą Zebrania Wiejskiego Sołectwa Osiniak z dnia 25.06.2014r. powołano Grupę Odnowy Miejscowości w następującym składzie: Adam Krajza – Lider grupy, Dorota Markowska, Ewa Kowalczyk, Dorota Pawelczyk, Adam Mysiorski, Halina Pruszyńska, Stanisław Mysiorski, Irena Murzyn. Grupa odnowy w sposób szczególnie zaangażowała się w opracowanie Planu Odnowy Miejscowości Osiniak – Piotrowo.

Ogólnym celem Planu Odnowy jest podtrzymanie i odtworzenie atrakcyjności miejscowości jako miejsca zamieszkania i zaplanowanie oraz przeprowadzenie tego w sposób dostępny, oczekiwany i popierany oraz wykonalny dla lokalnej społeczności.

Czym jest Odnowa wsi? Jest to kierunek rozwoju obszarów wiejskich łączący w sobie szacunek dla tradycji z potrzebą szukania miejsca dla wsi w zmieniającym się świecie. Odnowa wsi jest procesem, stałym dopasowywaniem się do społecznych i gospodarczych, wewnętrznych i zewnętrznych zmian. Prowadzić ona powinna do całościowego kształtowania warunków życia mieszkańców wsi. (przyp. „Odnowa wsi – przestrzeń, ludzie, działania” W. Idziak, R. Wilczyński). Odnowa wsi jest czymś więcej, niż upiększeniem fasad budynków, porządkowaniem przestrzeni wiejskiej, renowacją historycznych budynków, czy realizacją nowych inwestycji dotyczących infrastruktury wiejskiej, czy imprez o charakterze kulturalnym, czy rekreacyjnym, ale przede wszystkim odbudową tożsamości i integralności wsi oraz zachowaniem wartości życia wiejskiego, zakorzenionych w jej kulturze i tradycji.

Plan Odnowy Miejscowości Osiniak - Piotrowo dotyczy lat 2014–2021. Podstawową jego część stanowi opis zasobów wsi i tkwiącego w niej potencjału oraz możliwości organizacyjnych mieszkańców. Na tej podstawie przeprowadzona została analiza słabych i mocnych stron miejscowości oraz analiza szans i zagrożeń. Pozwoliła ona na określenie kierunków rozwoju miejscowości, nakreślenie priorytetów oraz wyszczególnienie działań, które będą w ich ramach realizowane. Funkcje, jakie pełni Osiniak - Piotrowo to przede wszystkim funkcje mieszkalne i rolnicze. Pod tym kątem były też ustalane priorytety i kierunki rozwoju miejscowości. Ostatecznym celem wszelkich działań jest poprawa standardu życia mieszkańców wsi. Niniejszy plan odnowy wskazać ma jakie konkretne działania muszą być poczynione, aby powyższy cel został osiągnięty. Świadomość jasno sprecyzowanych kierunków rozwoju pobudza aktywność lokalnego środowiska i stymuluje je na rzecz partnerstwa, rozwoju i promocji wartości, które reprezentuje.

Rozdział I. Powiązanie Planu z celami strategicznymi dokumentów dotyczących rozwoju społeczno-gospodarczego gminy, regionu i kraju.

Plan został przyjęty Uchwałą Nr 2/2014 Zebrania Wiejskiego Sołectwa Osiniak – Piotrowo z dnia 25.08.2014 roku, a następnie zatwierdzony Uchwałą Nr LII /374/2014 Rady Miejskiej Ruciane –

Plan Odnowy Miejscowości Osiniak - Piotrowo

Nida z dn. 24.09.2014r.

Plan Odnowy Miejscowości Osiniak – Piotrowo zgodny jest z następującymi dokumentami strategicznymi Gminy Ruciane – Nida:

- Strategia Zrównoważonego Rozwoju Miasta i Gminy Ruciane – Nida do 2015 roku przyjęta Uchwałą Nr XXII/43/2008 Rady Miejskiej Ruciane – Nida z dn. 28.05.2008r.;
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta i Gminy Ruciane – Nida na lata 2011 – 2012 przyjęta Uchwałą Nr IX / 40 / 2011 Rady Miejskiej Ruciane – Nida z dnia 2 czerwca 2011r.

Plan Odnowy Miejscowości Osiniak – Piotrowo jest zgodny z następującymi dokumentami strategicznymi regionu oraz kraju:

- Strategia Rozwoju Społeczno – Gospodarczego Województwa Warmińsko – Mazurskiego do roku 2025;
- Strategia Rozwoju Kraju 2020;
- Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego. Regiony, miasta i obszary wiejskie.

Rozdział II. Analiza zasobów miejscowości.

Historia.

Starożytność.

0 1 2 3 4 cm.

Pierwszy udokumentowany ślad przebywania człowieka w okolicach dzisiejszego Osiniaka - Piotrowo pochodzi ze środkowej epoki kamienia (ok. 8000 lat p.n.e.). W związku z ociepleniem klimatu na Pojezierzu Mazurskim zapanowały lepsze warunki do bytowania. Okolice penetrowane były przez łowców i myśliwych. Dowodzą tego przede wszystkim narzędzia rógowe do połowu ryb, zagubione niegdyś przy brzegach zbiorników wodnych, jak wydobyty z rzeki Krutyni harpun (okolice Osiniaka - Piotrowo).

Rysunek schematyczny Harpun z Osiniaka - Piotrowo.

Źródło: Mrągowo z Dziejów Miasta i Powiatu.

Galindowie.

Galindowie to jedno z pruskich grup plemiennych. Pierwsze wiadomości o Prusach podał historyk rzymski Tacyt w I wieku n.e. pisząc o Estach, których identyfikuje się dzisiaj w nauce z Prusami. Po nim, około połowy II wieku, geograf aleksandryjskich Ptolemeusz zapisał nazwy plemion Galindów i Suduwów (późniejszych Jaćwiegów) w swym dziele Geografia. Tych pierwszych umieścił na południu Prus. W XIV wieku kronikarz Krzyżacki Piotr Duisburg napisał, że gdy do Prus przybyli Krzyżacy (XIII w.), to obszar Galindii był już pokryty puszcza (ludność wyginęła). Całkowite wyludnienie tych ziem należy jednak uznać za mało prawdopodobne.

Galindów Ptolemeusza należy wiązać z osadnictwem z I wieku na Pojezierzu Mrągowskim i nad jeziorem Śniardwy, które to osadnictwo potwierdzają badania archeologów. W średniowieczu obszar ten stanowił centrum ziem zajętych przez plemię Galindów. Na południu jego granicą był wówczas kilkunastokilometrowy pas puszczy i bagien, rozdzielając zarazem Galindię i Słowian (Mazowszan). Zaskakująca jest ciągłość osadnictwa galindzkiego od II aż do końca XII wieku. Tereny te posiadały dość dobre warunki dla bytowania. A mianowicie – różnej jakości gleby, bogate lasy iglaste i liściaste, liczną zwierzynę, ryby, ponadto niezwykle ważne dla osadnictwa darniowe rudy żelaza oraz bursztyn. Warunki owe sprzyjały więc stopniowemu rozwojowi rolnictwa, rzemiosła i wymianie handlowej.

W XI wieku powstały w całych Prusach liczne grody w strefach granicznych terytoriów plemiennych.

Plan Odnowy Miejscowości Osiniak - Piotrowo

Miały one ułatwić ochronę granicy. Były to przeważnie strażnice z niestałymi załogami. Na obszarze Puszczy Piskiej w okolicach dzisiejszego Osiniaka – Piotrowo istniał punkt obronny.

Powstanie wsi.

Wieś została założona przez rosyjskich staroobrzędowców, którzy przybyli na Mazury po wydaniu zgody przez Króla pruskiego Fryderyka Wilhelma III (5.12.1825) na rozpoczęcie procesów osiedleńczych. Jako pierwszy przesiedlił się Onufry Jakowlew (7.06.1830), który na zakupionym gruncie założył wieś z czasem nazwaną Onufryjewem. Był on pośrednikiem przy zawieraniu dalszych umów o zakup ziemi. Do końca 1830 staroobrzędowcy zakupili ziemię nad Krutynią w okolicy jeziora Duś gdzie założyli na prawie dziedzicznym wieś oficjalnie nazwaną Eckertsdorf (na cześć nadleśniczego Eckerta, w którego obwodzie została lokowana). Jednak brat przywódcy sekty - Jefima Borysowa, nazwał ją Wejnowo od nazwy wsi w guberni witebskiej, w której się urodził. Z czasem staroobrzędowcy założyli dalsze wsie - Galkowo, Mościszki, Zameczek, Iwanowo, Świgajno, Piaski, Kadzidłowo, Piotrowo i **Osiniak - Piotrowo** założony pod urzędową nazwą **Fedorwalde**. Łącznie nabyli 5047 morgów leśnego gruntu. Głównym nabywcą tych terenów był brat przywódcy sekty, Sidor Borysow (Sławikow).

Rozwój w społeczności Osiniak – Piotrowo.

W grudniu 1831 roku staroobrzędowcy zakupili również grunty na lewym brzegu Krutyni na północ od Osiniaka - Piotrowo, gdzie powstały z czasem kolejne wsie. W sumie wyznawcy starej wiary prawosławnej założyli jedenaście wsi. Starowiercy mieszkali także w rozproszeniu w innych powiatach. Wszyscy pełnoprawni osiedleńcy w liczbie 275 emigrowali na Mazury w latach 1829 – 1832 z 29 wsi guberni augustowskiej i suwalskiej: Biała Góra, Buda Ruska, Głęboki Rów, Huta, Ignacego, Jury, Kolno, Leszczewo, Linówek, Lipina, Lipniak, Malinowo, Olszynka, Pijawne Ruskie, Pokralewo, Pogorzelec, Politewo, Posejanka, Rykowizna, Sejny, Smolewizna, Sołomianki, Szczury, Wiernie, Wilczego, Wodзилki, Wysoka Góra, Zaleszczewo i Zdrojszczyki. Pozostali przybywali do 1842 roku również z tych ziem, ale także z guberni witebskiej i wileńskiej. Od jednej do kilku rodzin przybyło z guberni czernihowskiej, nowogródzkiej, mińskiej, pskowskiej, smoleńskiej, twerskiej, moskiewskiej, woroneskiej, żytomierskiej i niżnonowogrodzkiej. Z Warszawy i Modlina, przyjechało 10 osób (9 do Wojnowa, 1 do Onufryjewa), z Rygi – 16, po 5 z Dyneburga i Moskwy, po 3 z Petersburga i Miławy i po 1 z Rajgrodu w Królestwie Polskim oraz Kijowa, Jarosławia, Orłowa i bliżej nieznanymi z Podola. Osadników zwalniano od opłaty podatków w ciągu pierwszych sześciu lat, ale nie przyznano im przywileju wolnego wyrębu lasów. Nie uzyskali też zwolnienia od obowiązku służby wojskowej aż do trzeciego pokolenia. Jedynie staroobrzędowcy z pierwszego pokolenia, którzy nabyli ziemię na swoje imię, byli wolni od poboru do wojska. Ponieważ przeważnie grunty formalnie kupował jeden delegowany staroobrzędowiec, więc ci wszyscy, którzy od niego otrzymywali swoje parcele, tracili prawo do zwolnienia ze służby wojskowej. W 1842 roku w wieku poborowym było 142 starowierców, we wsiach Wojnowo – 61, **Osiniak - Piotrowo – 11**, Galkowo – 8, Nikolajewo -5, Onufryjewa -16, Piotrowo -7, Piaski – 5, Zameczek – 12, i Ładne Pole – 17 mężczyzn. Mimo tych ograniczeń 8 stycznia 1834 roku przybysze zdolali wybudować dla siebie domy i w większości wykarczować las na zakupionym terenie. Z miejscową administracją osadnicy porozumiewali się w języku polskim, który opanowali w czasie pobytu w Królestwie Polskim. Przy zawieraniu umów towarzyszył im polski tłumacz przysięgły – Skopnik. Starowiercy na Mazurach, zanim pobudowali molenny, modlili się w wybranych domach odpowiednio przystosowanych do tego celu.

W 1837 roku staroobrzędowcy mieli już świątynię w Ładnym Polu. Zbudowali ją mieszkańcy wsi Ładne Pole, **Osiniak - Piotrowo**. Została wzniesiona z surowych okraglaków i pokryta słomą. Przed wejściem dostawiono dzwonnice z ośmiokończowym krzyżem, do której wchodziło się z przedsionka świątyni. Pod dwuspadowym daszkiem zawieszono były początkowo *bila* - drewniane i metalowe, a potem dzwony. Ostatnie nabożeństwo odbyło się w niej w 1915 roku. W 1935 roku molenne rozebrano.

W Prusach Wschodnich staroobrzędowcy mieszkali w sąsiedztwie Mazurów. Niektórzy mężczyźni pracowali razem przy wyrębie lasu. Kontakt z Mazurami był na tyle częsty, że część starowierców nauczyła się od nich gwary mazurskiej. W latach trzydziestych polityka Niemiec zmierzała do germanizacji Mazurów: „Młode pokolenie Mazurów w latach poprzedzających II wojnę światową było socjalizowane na gruncie języka niemieckiego i proces ten można określić w kategoriach łagodnego przechodzenia od tożsamości mazurskiej do niemieckiej” (Domagała 1996, s. 50). Z wywiadów przeprowadzonych ze starszymi staroobrzędowcami mieszkającymi zarówno na Mazurach, jak i w Hamburgu wynika, że Mazurzy są postrzegani przez nich jako Niemcy, mówiący swoim językiem mazurskim: *Polacy tu nie mieszkali na naszych wioskach, ale byli Mazurzy, no Niemcy, ale po niemiecku ci starsi nie mogli, tylko po polsku, to*

Plan Odnowy Miejscowości Osiniak - Piotrowo

znaczy po mazursku mogli i my między nimi nauczyli się; - tłumaczył informator z Ukty urodzony w 1935 r. (Zielińska 1996, s. 51); *Po polsku nauczyłam się sama z sąsiadami Mazurami, chociaż byli Niemcami, mogli po polsku* - opowiada kobieta z Hamburga urodzona w 1928 r. w **Osiniaku – Piotrowo**. Zauważane są różnice między polszczyzną i gwarą mazurską: [...] *my myśleli, mazurskie to jest polskie, ale to nie. Teraz zobacz, po mazursku to się mówi zwierciadło, czy tam Polak to mówi zwierciadło? A Mazur zwierciadło. Ale Polak mówi lustro, nie? Teraz, u Mazurów to co było okrągłe, to było kółko i jak to z niemieckiego to było Fahrrad, nie, [...] ale przyszli Polaki, przyszli, to jest rower. To trzeba było się uczyć. Teraz Mazur mówi kwas, Polak ocet. Mazur szwyble, a Polak zapałki. To różnica między mazurskim a polskim. Myśleliśmy, że mazurski to polski, a to nie było. To jest specjalna mowa mazurska* - opowiada kobieta urodzona w 1920 r. w Wojnowie (Zielińska 1996, s.151-152).

Silny związek języka domu z religią nie pozwolił na tak silną germanizację staroobrzędowców jak to miało miejsce w przypadku Mazurów, część rodzin jednak przyjęła przed wojną język niemiecki i zaczęła się asymilować z kulturą niemiecką. Sprzyjały temu procesowi niemiecka szkoła i organizacje, między innymi Hitlerjugend.

W czasie II wojny światowej staroobrzędowcy, tak jak Mazurzy, walczyli w szeregach Wehrmachtu. Większość staroobrzędowców, którzy wyemigrowali do Niemiec osiedliła się w Hamburgu. Nie tworzą tam zorganizowanej zarejestrowanej prawnie mniejszości religijnej, nie mają molenny, ani nastawnika (przywódcy duchowego). Trudno jest ustalić, ilu staroobrzędowców tam mieszka, ale liczbę rodzin utrzymujących jeszcze ze sobą kontakty i nie do końca zaasymilowanych - przyznających się do swojego pochodzenia, szacuje się na ok. 30-40.

W końcu 1944 na teren Prus Wschodnich dotarła Armia Czerwona i zaczęła się gehenna rdzennej ludności. Radzieccy żołnierze z takim samym okrucieństwem traktowali miejscowych Niemców, Mazurów i staroobrzędowców. Paradoxem było, że właśnie starowiercy z racji posługiwania się językiem rosyjskim byli szczególnie prześladowani, ponieważ podejrzewano ich o szpiegostwo lub przynależność do własowców. Wielu zostało wówczas zabitych lub zesłanych na Sybir. **Historia opowiedziana przez kobietę urodzoną w 1928 w Osiniaku – Piotrowo**, teraz mieszkającą w Hamburgu, może służyć jako ilustracja losów mazurskich staroobrzędowców: *Osiem lat chodziłam do Volksschule w Wojnowie, potem do Mragowa do Berufsschule. Nie skończyłam, bo przyszli Rosjanie, wkroczyli w styczniu. Ojciec był wtedy w niemieckim wojsku. Z matką i rodzeństwem uciekli z domu i ukrywali się w lesie i w różnych gospodarstwach. Niestety, żołnierze ich dogнали, została wtedy zgwałcona. Udało się im ponownie uciec i na dwa miesiące znaleźli schronienie w klasztorze staroobrzędowców w Wojnowie. Potem została wywieziona do Rosji, a matka z siedmiorgiem młodszego rodzeństwa pozostała w klasztorze. Informatorka powiedziała, że wywózki zaczęły się ok. 21 kwietnia 1945 roku, objęły ok. 12 tysięcy osób. Ona do 1950 roku była w Czuwaszkiej SSR *zwischen Gorki und Sawar*. Na Syberii cierpiała głód, do tej pory z tego powodu choruje. W 1950 roku pozwolono jej prosto z Syberii wyjechać do NRD, gdzie mieszkała jej ciotka. Dopiero z NRD na zaproszenie swojej matki mogła wrócić na Mazury. Do domu wrócił też ojciec. Rodzina zamieszkała w Rucianem-Nidzie. Informatorka szybko wyszła za mąż za staroobrzędowca i zamieszkała z nim w Wygrynach. Życie w Polsce przynosiło jednak wciąż nowe rozczarowania. Trudności wynikały między innymi z faktu, że ani w rodzinie informatorki, ani w rodzinie jej męża nikt nie znał polskiego: *Pokolenie rodziców mówiło po rosyjsku. Rosyjskim takim z klasztoru. My mówili bulba, a po rosyjsku richtig kartoszka. Mama z tatą i do dzieci po rosyjsku w czasie przedwojennym [mówili]. W Polsce na początku lat pięćdziesiątych rodzice rozmawiali ze sobą po rosyjsku, a dzieci po niemiecku. Dzieci ze sobą po niemiecku, ten niemiecki szedł najlepiej. Po wojnie z siostrami rozmawiałam po niemiecku, ten rosyjski nie szło, bo my przyuczyli się tylko z klasztoru. W rodzinie męża w domu mówiono tylko po niemiecku, po polsku i po rosyjsku tam nie mówili. Po rosyjsku nie mówiliśmy fliessend, a mąż zupełnie nie mówił. Mamry dwóch synów [urodzeni w 1953 i 1956]. Do szóstego roku życia dzieci mówiły tylko po niemiecku. Nauczyciele mieli do nas pretensje, że synowie nie potrafili mówić po polsku. Tylko trochę umieli z ulicy, dla nas było trudno. Po polsku później się nauczyłam z sąsiadami. Jedenfalls po niemiecku. Nikt po polsku nie mówił. U nas w domu było rozmawiane albo po rosyjsku albo po niemiecku. Rodzice informatorki początkowo nie myśleli o emigracji, próbowali nauczyć się polskiego i przystosować się do nowej sytuacji: *Mama rozmawiała z ojcem po rosyjsku, ale gdy była Polska, to starali się mówić po polsku. Rodzice uczyli się sami od ludzi. Informatorka też nauczyła się polskiego, czytając gazety, rozmawiając z osiedleńcami z centralnej Polski, ale w domu nie mówiła po polsku. Mąż, który pochodzi z niemieckojęzycznej rodziny nie akceptował życia w Polsce i nie próbował się przystosować. Starania o wyjazd rodzina rozpoczęła na początku lat siedemdziesiątych, ale dopiero w 1980 udało się wyjechać do Hamburga.***

Po II wojnie światowej polityka polskich władz wobec ludności autochtonicznej oraz inne czynniki, też ekonomiczne, doprowadziły do prawie całkowitej emigracji rdzennej ludności mazurskiej oraz

Plan Odnowy Miejscowości Osiniak - Piotrowo

staroobrzędowców do Niemiec. W mazurskich wioskach pozostała molenna (świątynia), klasztor i tylko garstka starszych staroobrzędowców (Zielińska 1996, s. 28-31).

Tereny zamieszkałe przez staroobrzędowców zaczęli zaludniać Polacy przybywający w te strony z różnych regionów, z centralnej Polski ale również z terenów dzisiejszej Litwy, Ukrainy oraz przede wszystkim Białorusi.

Funkcje, jakie pełni wieś.

Sołectwo Osiniak - Piotrowo jest jednym z 16 sołectw w Gminie Ruciane - Nida.

Liczba mieszkańców w sołectwach porównaniu z innymi sołectwami gminy.

(dane UMiG w Rucianem – Nidzie, stan na dzień 20.06.2014r.)

Lp.	Sołectwo	Nazwa wsi/kolonii wchodzącej w skład sołectwa/liczba mieszkańców	
1.	Gałkowo	Gałkowo	144
		Iwanowo	5
2.	Iznota	Iznota	31
		Bartlewo	6
		Gąsior	12
		Kamień	3
3.	Karwica	Karwica	303
		Borek	0
		Jeleń	0
		Maskulińskie	21
		Ruczaj	0
		Zaroślak	0
4.	Końcewo	Końcewo	87
		Lipnik	5
5.	Krzyże	Krzyże	84
		Karwica Mazurska	13
		Pranie	2
		Zdrożno	0
6.	Śwignajno	Ładne Pole	183
		Śwignajno Małe	155
		Śwignajno Wielkie	30
7.	Niedźwiedzi Róg	Niedźwiedzi Róg	40
		Głodowo	55
8.	Nowa Ukta	Nowa Ukta	135
		Kadzidłowo	4
		Wypad	3
9.	Onufryjowo	Onufryjowo	104
		Kończewo	4
		Piaski	19
		Popielno	192
		Warnowo	66
		Wierzba	16
10.	Osiniak – Piotrowo	Osiniak – Piotrowo	180
11.	Szeroki Bór	Szeroki Bór	31
		Oko	21
		Lisiczyn	2
		Pieczysko	8
		Zamordeje	21

Plan Odnowy Miejscowości Osiniak - Piotrowo

12.	Ukta	Ukta	664
13.	Wejsuny	Wejsuny	327
		Wejsuny	1
		Leśniczówka	9
14.	Wólka	Wólka	89
15.	Wojnowo	Wojnowo	297
		Majdan	29
		Zameczek	23
16.	Wygryny	Wygryny	315

Funkcje, jakie pełni Osiniak – Piotrowo to:

- ✗ funkcja mieszkalna,
- ✗ rolnicza,

Funkcje Osiniaka - Piotrowo określają jego naturalne warunki. Położenie na terenie Puszczy Piskiej wchodzącej w skład Mazurskiego Parku Krajobrazowego oraz bogata spuścizna historyczna. Korzystna lokalizacja w pobliżu ważnej trasy krajowej nr 58, czyni ze wsi miejsce dostępne dla wypoczynku i rekreacji, dając jednocześnie możliwość zapoznania się z dziedzictwem kulturowym regionu.

Dla miejscowości rozwój turystyki może stanowić istotny element aktywności gospodarczej, a przez to dla mieszkańców uzupełnienie źródeł dochodów. Preferowanie tego rodzaju działalności wymusza rozwój infrastruktury, powodując wzrost kultury i jakości życia, wpływa również korzystnie na rozwój zasobów ludzkich poprzez kreowanie dążeń do zdobywania nowych umiejętności i podnoszenia kwalifikacji. Należy zaznaczyć, iż branża turystyczna musi dysponować zapleczem na odpowiednim poziomie, sprostać wymaganiom higieniczno-sanitarnym i estetycznym oraz zapewnić atrakcje dla przebywających gości przy jednoczesnym zagwarantowaniu bezpiecznego pobytu: dzieciom, młodzieży i osobom dorosłym.

Charakterystyka mieszkańców.

Stopień znajomości, warunki funkcjonowania i rola występujących zjawisk jest w znacznym stopniu wykładnikiem więzi społecznych danej miejscowości. W Osiniaku - Piotrowo elementy kultury duchowej i społecznej nie tylko zachowały się często lepiej niż na innych terenach, ale też przetrwały niekiedy ich formy starsze, archaiczne. Wpłynęła na to historia tych ziem ale także stosunek do obrzędów i wierzeń samych nosicieli. Dla mieszkańców Osiniaka - Piotrowo pieśni, zwyczaje, obrzędy i wierzenia były symbolem swojskości i dlatego też przechowywane były z całym pietyzmem. Można zatem stwierdzić, że pielęgnowane dziedzictwo stanowi o więzi społecznej tej ludności, podobnie jak utrzymanie mieszanej swoistości kulturowej oraz uczestniczenie w jej utrzymaniu przedstawicieli wszystkich grup mieszkańców świadczy o powstaniu więzi zintegrowanego społeczeństwa wsi. Cechą charakterystyczną dla Osiniaka – Piotrowo jest fakt, iż wśród mieszkańców są wyznawcy czterech religii. Odmienność wyznania nie stanowi podłoża konfliktu. Najwięcej jest katolików, wieś należy do parafii w Rucianem – Nidzie. Powszechni na Mazurach ewangelicy mają swój kościół w Wejsunach i kaplicę w Ukie, stanowiącą część rozbudowującego się ośrodka opieki nad osobami niepełnosprawnymi. W Osiniaku – Piotrowo Mieszka kilka rodzin prawosławnych, oraz starowierców.

Liczba mieszkańców sołectwa według stanu na dzień 20.06.2014 r. wynosi: 180 osób. Stanowi to ponad 2% ogółu mieszkańców Gminy Ruciane - Nida.

Stan ludności miejscowości Osiniak – Piotrowo w ostatnich 4 latach.

ROK	Osiniak – Piotrowo
2010	190
2011	180
2012	184
2013	181

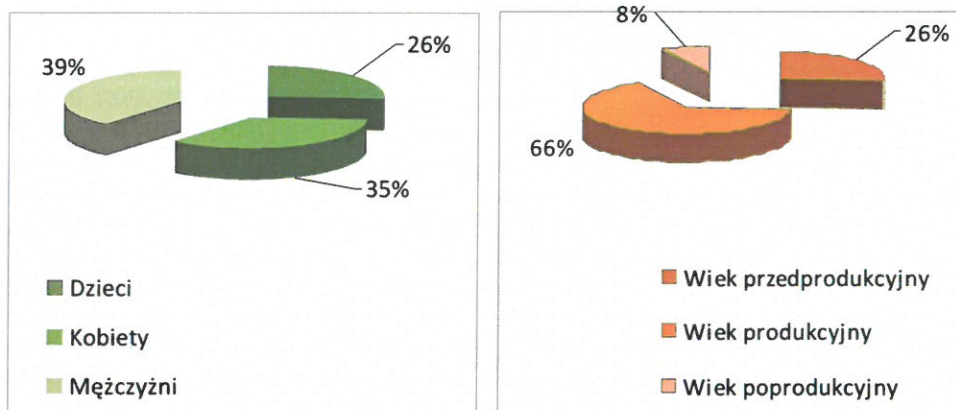
Plan Odnowy Miejscowości Osiniak - Piotrowo

Szczegółowe dane demograficzne w zestawieniu z rokiem 2007

ROK	OGÓŁEM	Dzieci	Mężczyźni	Kobiety	Wiek produkcyjny		Wiek poprodukcyjny	
					M	K	M	K
2007	189	53	75	61	65	41	10	20
2014	180	47	70	63	67	52	3	11

Jak wynika z powyższej tabeli wśród ludności Osiniaka - Piotrowo przeważają osoby w wieku produkcyjnym. Dzieci w miejscowości stanowią prawie 28 % ogółu ludności. Tak korzystna sytuacja demograficzna świadczy, iż Osiniak - Piotrowo jest miejscowością z dużymi perspektywami rozwojowymi.

Struktura wieku mieszkańców Osiniaka – Piotrowo.

Poziom organizacji mieszkańców i rozwój wsi.

Spółeczność Osiniaka - Piotrowo jest zgrana i mocno związana z miejscem zamieszkania i pracy, jaką stanowi wieś. Są to ludzie bardzo ze sobą zżyci, lubią wspólnie spędzać czas, podkreślane są dobre stosunki sąsiedzkie. Obecnie jest im tylko trudno odnaleźć się w zmieniającej się rzeczywistości i dostosować do warunków integracji europejskiej. Niewielki odsetek mieszkańców to ludzie stosunkowo mało zaradni, zagubieni w otaczającej ich rzeczywistości i często bezradni. Należy uczynić wszystko, by móc pomóc zarówno im jak i ich rodzinom. Szczególny nacisk należy kłaść na działania edukacyjne umożliwiające tym ludziom podniesienie ich kwalifikacji zarówno zawodowych jak i społecznych. Lokalni liderzy skupieni w Radzie Sołeckiej, czy Grupie Odnowy Miejscowości są mocno zaangażowani w rozwój miejscowości. Dawniej we wsi funkcjonowało Kółko Rolnicze, a istniejąca tu szkoła podstawowa skupiała wszelkie inicjatywy dziecięce, młodzieżowe oraz integrowała dorosłych mieszkańców. W roku 1985 szkoła w Osiniaku - Piotrowo została zamknięta. W budynku są obecnie mieszkania, jedno pomieszczenie przeznaczono na świetlicę wiejską. Do czasu zamknięcia szkoły we wsi działało Koło Gospodyń Wiejskich, organizowano wiele imprez integrujących społeczność lokalną, w tym kuligi zimą, Dzień Dziecka, zajęcia pozalekcyjne dla dzieci, wyjazdy na wycieczki szkolne.

Zamknięcie szkoły negatywnie wpłynęło na zorganizowanie społeczności lokalnej. W miejscowości nie funkcjonują obecnie żadne organizacje pozarządowe. We wsi odbywają się spotkania Kółek różańcowych, dwóch – dla kobiet i mężczyzn. Dzieci i młodzież spotykają się w świetlicy wiejskiej, grają w tenisa stołowego. Mieszkańcy wsi wielokrotnie podkreślają jednak brak zagospodarowanej powierzchni wspólnej wsi, w tym małej architektury (ławki) i niską ofertę spędzania wolnego czasu w świetlicy. Władze samorządowe gminy podejmują wiele działań, mających na celu poprawę życia społeczności wsi.

Plan Odnowy Miejscowości Osiniak - Piotrowo

Wykonano plac zabaw, przystąpiono do remontu świetlicy wiejskiej. Od 2013r. mieszkańcy dysponują funduszem soleczym, o którego przeznaczeniu sami decydują. Niewątpliwym atutem miejscowości jest sołtys wsi Pan Zbigniew Zegota. Wraz z żoną podejmują działania integrujące i aktywizujące społeczność wsi. Organizowane są imprezy, tzw. „koszyczkowe” w pomieszczeniu świetlicy. Mieszkańcy darzą szacunkiem sołtysa i jego rodzinę. W trakcie rozmowy z mieszkańcami opowiadano o spotkaniach mieszkańców wsi, odbywających się kilkanaście lat temu – wspólne granie w karty, zabawy wiejskie, wspólny Sylwester i Andrzejkę - corocznie odbywały się we wsi. Mieszkańcy wspominając tamte spotkania pragną do nich powrócić. Wszystkie wątpliwości i problemy społeczność stara się rozwiązywać podczas zebrań wiejskich.

Gościnność mieszkańców Osiniaka - Piotrowo jest godna pozazdroszczenia, życzliwi, uśmiechnięci i zgrani mieszkańcy budzą szacunek i chęć pozostania w miejscowości dłużej. Wartym odnotowania są również kontakty obecnych członków społeczności wsi miejscowości z byłymi, przedwojennymi, dziś mieszkającymi na terenie Niemiec mieszkańcami.

Dwie rodziny polska i niemiecka, dwie historie, dwie kultury, jedno miejsce, które je łączy posesja, przed wojną należąca do rodziny niemieckiej, po wojnie do polskiej.

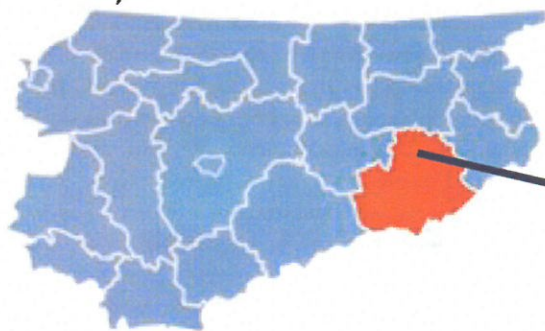
Coroczne spotkania w domach, które kiedyś zamieszkiwali zacieśniają więzi, prowokują do wspomnień, jak wcześniej wyglądała wieś, jakie tradycje pielęgnowano, to gdzie mieszkał i czym

się zajmował.

Położenie i wygląd wsi.

Wieś Osiniak - Piotrowo położona jest w zachodniej części gminy Ruciane – Nida, w powiecie piskim, w województwie warmińsko-mazurskim. Bezpośrednio przez wieś przebiegają dwie drogi gminne, zaś w niedalekiej odległości znajduje się droga krajowa nr 58.

Lokalizacja wsi Osiniak – Piotrowo

Osiniak – Piotrowo

Odległość od najbliższych miejscowości gminy:

Wojnowo 1,5 km

Ukta 3,7 km

Ruciane – Nida 4,0 km

Odległość od miasta powiatowego Pisz: 20,4 km

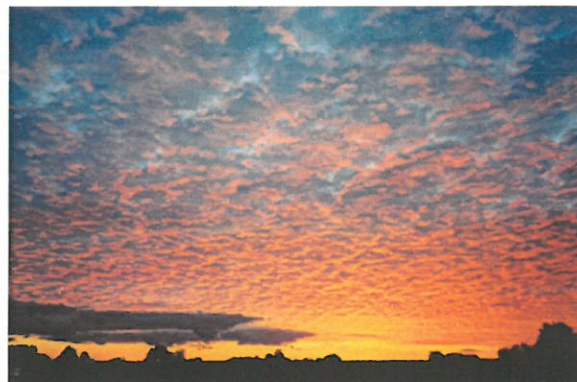
Plan Odnowy Miejscowości Osiniak - Piotrowo

Do dnia dzisiejszego miejscowość zachowała swój pierwotny charakter i w dużej części unikatową zabudowę charakterystyczną dla wiosek starowierskich. Wieś ma charakter tzw. „ulicówki”, zabudowa skupiona jest wzdłuż biegnącej przez wieś drogi. W miejscowości zachowały się drewniane domy, z których kilka wymaga pilnego remontu. Obejścia są estetyczne i zadbane. Wieś jest malownicza o każdej porze roku.

Fot. Sylwia Długozima (mieszkanka Osiniaka – Piotrowo)

Plan Odnowy Miejscowości Osiniak - Piotrowo

Stan otoczenia środowiska naturalnego.

Budowa geologiczna.

Ogólne nachylenie olbrzymiej kredowej niecki mazowieckiej, na której leży także Osiniak - Piotrowo, przebiega w kierunku północnym, natomiast utwory podkredowe: jura, dewon, sylur i kambr zalegają płytko i są lekko pochylone ku południowi. Kreda reprezentowana tu jest głównie przez margle, jej strop (piętro Senon) leży na głębokości 100 m poniżej poziomu morza. Na marglach senońskich zalegają utwory oligoceńskie. Pod względem petrograficznym są to głównie zielone piaski glaukonitowe z różną domieszką piasku kwarcowego, a w warstwach spągowych są one lekko ilaste z domieszką białych żwirów kwarcowych z konglomeratami fosforytowymi. Strop utworów oligoceńskich występuje mniej więcej na głębokości od 50 m poniżej poziomu morza do 0 m nad poziomem morza. Nie stwierdzono występowania wyższego piętra trzeciorzędu; miocenu i pliocenu. Stąd utwory czwartorzędowe zalegają bezpośrednio na utworach oligoceńskich. Na przedmiotowym obszarze należy przyjąć że miąższość utworów czwartorzędowych jest bardzo duża i osiąga największe wartości notowane w Polsce.

Ukształtowanie powierzchni.

Obszar Osiniaka - Piotrowo położony jest w południowo-zachodniej części Krainy Wielkich Jezior Mazurskich na styku trzech jednostek geomorfologicznych. Został on ukształtowany głównie przez lodowiec – podobnie jak i krajobraz całego Pojezierza Mazurskiego – zalegający i przesuwający się przez te tereny w okresie ostatniego zlodowacenia (bałtyckiego). Jego ostateczna forma wykształciła się zaledwie przed 5-7 tysiącami lat. Podstawową pozostałością lodowca jest tu falista morena denną, pagórki moreny czołowej i rzadziej spotykane obszary sandrowe. W okolicach miejscowości wyraźną granicę krajobrazową stanowią utwory moreny czołowej młodszej fazy zlodowacenia bałtyckiego, zwanej poznańską, przebiegającej wzdłuż linii Stare Kielbonki – Zgon – Osiniak - Piotrowo – Ruciane-Nida – południowy brzeg jeziora Śniardwy – jeziora Orzysz.

Wody powierzchniowe.

Pod względem hydrograficznym Osiniak - Piotrowo leży w dorzeczu Wisły. Na sieć wodną obszaru miejscowości i terenów do niej przyległych składają się rzeki, strumienie i jeziora stanowiące wyjątkowo atrakcyjny składnik środowiska przyrodniczego. Potencjał turystyczny regionu stanowiący czynnik rozwoju niesie jednocześnie zagrożenie nadmiernej eksploatacji, a przez to ryzyko degradacji zasobów naturalnych przedmiotowego obszaru. W okolicach Osiniaka - Piotrowo znajduje się Jezioro Duś. Zbiornik znajduje się na wysokości 118,6m n.p.m. Jego powierzchnia wynosi ok. 33ha, głębokość maksymalnie sięga 6 m; średnio wynosi - 3m. Czasami na jeziorze można spotkać pływające wyspy. Ich powierzchnię w 1974 r. szacowano na około 6 ha.

Jezioro Duś.

Młody, urozmaicony krajobraz polodowcowy tego terenu znamionuje bogactwo hydrologiczne. Wysoką wartością przyrodniczą i przydatnością dla rekreacji i turystyki wyróżnia dwa jeziora zlokalizowane w nieodległej bliskości Osiniaka - Piotrowo. **Jezioro Nidzkie** - Okolone ze wszystkich stron lasami Puszczy Piskiej, ciągnie się szerokim łukiem od Rucianego-Nidy do wsi Wiartel. Wraz z 13. wyspami tworzy niezapomniany krajobraz, najpiękniejsze z nich to Płaski Ostrów, Mały Ostrów, Kępa, Wysoki Ostrów i Kalinowy Ostrów. Większość powierzchni jeziora zajmuje rezerwat krajobrazowy „Jezioro Nidzkie”. Nad zbiornikiem położone jest Ruciane-Nida i wsie Krzyże, Karwica oraz oczywiście Pranie. Wokół jeziora biegną liczne ścieżki, które są nie lada atrakcją dla turystów pieszych i rowerowych. Powierzchnia jeziora wynosi 1831 ha. **Jezioro Bełdany** - uważane za najpiękniejsze jezioro mazurskie, gdzie malownicze zatoki

Plan Odnowy Miejscowości Osiniak - Piotrowo

i brzegi tworzą urozmaiconą i rozwiniętą linię brzegową. Maksymalna głębokość w części środkowej na wysokości miejscowości Kamień dochodzi do 46 m. Na północy łączy się z jeziorem Mikołajskim, a na południowym krańcu poprzez służę komorową Guzianka z jeziorem Guzianka Mała i dalej z jeziorem Guzianka Wielka i jeziorem Nidzkim. Jezioro w większości otaczają lasy świerkowo-sosnowe Puszczy Piskiej. Największe wyspy to: Kamieńska i Piaseczna. Beldany stanowią odcinek popularnego spływu rzeką Krutynią do Rucianego-Nidy. Powierzchnia 944 ha.

Przez odległe o półtora kilometra od Osiniaka - Piotrowo Wojnowo przepływa najpiękniejsza Polska rzeka Krutynia, słynąca organizowanymi spływami kajakowymi, podczas których podziwiać można piękno krajobrazu.

Rzeka Krutynia

Flora. Współczesna szata roślinna, stanowi jeden z najważniejszych składników decydujących o pięknie i atrakcyjności Osiniaka - Piotrowo, ukształtowała się w wyniku wędrowek i osiedlania roślin pochodzących z różnych obszarów fitogeograficznych. Przemiany te zapoczątkowane zostały u schyłku minionego zlodowacenia. Dopiero bowiem ustąpienie lądolodu rozpoczęło proces zasiedlania tutejszego terenu przez roślinność. Obserwując układ florystyczny Osiniaka - Piotrowo i okolic można stwierdzić, że chociaż odbiega od stanu naturalnego, jest mu jednak bardzo bliski. Najbardziej naturalny charakter ma dotąd roślinność wodna i bagienna, najmniej zmieniona. Bliski naturalnemu jest także obraz lasów. Stosunkowo duże zmiany zaszły w szacie roślinnej torfowisk, w większości odwodnionych i zmienionych na łąki. Całkowicie wtórne są zbiorowiska polne (synantropijne).

Roślinność leśna.

Osiniak - Piotrowo wraz z sąsiadującymi miejscowościami otoczony jest kompleksem Puszczy Piskiej. Lasy odznaczają się dużym bogactwem gatunków, szczególnie roślinności zielnej, są jednak mało zróżnicowane pod względem fitosocjologicznym. Wynika to głównie z charakteru ekologicznego tych ziem a zwłaszcza z niedostatku bogatych siedlisk. Głównym gatunkiem lasotwórczym na siedliskach

mineralnych jest sosna zwyczajna, zaś na glebach bagiennych – olcha czarna i jesion wyniosły. Stałą domieszkę w lasach stanowi: świerk pospolity, brzoza omszona, brzoza brodawkowata, miejscami również dąb szypułkowy, grab zwyczajny, lipa drobnolistna, osika. Zgodnie z tym składem gatunkowym lasu przeważają na rozpatrywanym terenie drzewostany borowe, głównie bór mieszany oraz bór świeży. Pozostały odsetek przypada na lasy liściaste oraz ciepłolubne dąbrowy, olsy, łęgi. Taki układ powierzchniowy szaty roślinnej stwarza bardzo korzystne warunki dla

turystyki, stanowi szczególnie atrakcyjną postać lasu, jednocześnie stosunkowo odporną na wpływy antropogeniczne. Typowo wykształcony bór mieszany, przedstawiający jedną z najpiękniejszych postaci lasu, zlokalizowany jest po zachodniej stronie Osiniaka - Piotrowo, na obszarze leżącym między jeziorem Mokrym a rzeką Krutynią. Najpiękniejsze partie tamtejszych drzewostanów znajdują się w rezerwach „Zakręt” i „Królewska Sosna”, a także w dalej położonym rezerwacie „Strzałowo”. **Zakręt** - rez.

Plan Odnowy Miejscowości Osiniak - Piotrowo

torfowiskowo-leśny, pow. 105,8 ha; chroniący 3 jeziora dystroficzne z reliktową florą torfowisk wysokich oraz otaczające lasy sosnowe z domieszką dębu szypułkowego w wieku 200 lat. Jeziora pozwalają prześledzić zarastanie powierzchni wodnej i tworzenie się torfowisk z charakterystycznymi pływającymi wyspami (odrywające się fragmenty torfu). **Królewska Sosna** - rez. leśno-torfowiskowy, pow. 103,76 ha; chroni ponad 200 letni starodrzew sosnowy z domieszką dębu szypułkowego, świerka i brzozy brodawkowatej oraz 3 jeziora dystroficzne z reliktową florą torfowisk wysokich. Atrakcją turystyczną jest obumarła pomnikowa sosna oraz dąb szypułkowy zwany Dębem Karola Małka.

Roślinność wodna.

Istotnym składnikiem flory okolic Osiniaka - Piotrowo jest roślinność wodna, której sprzyja obfitość wód stojących i płynących. Jest to najbardziej naturalna postać roślinności tego obszaru, dostosowana swoim składem gatunkowym do stosunków ekologicznych siedliska, przede wszystkim stosunków odżywczych i tlenowych.

Roślinność wodna jeziora Duś

Jeziora odznaczają się pasowym ukształtowaniem roślinności, zarówno wodnej jak i przybrzeżnej. Roślinność denna porasta dna zbiorników do głębokości zależnej od przezroczystości wód. Głównym jej składnikiem są ramienice stanowiące doskonałe tarlisko oraz miejsce bytowania i schronienia licznej fauny, a także narybku, ponadto utrzymują w spoczynku osady dennie. Ramienicom towarzyszą inne rośliny, zwłaszcza pospolita w większości jezior moczarka kanadyjska i mech wodny. Pasy oczeretów, otaczający jeziora na pograniczu wody i lądu, sięga zazwyczaj do 1,5 m – 2 m głębokości. Od strony wody głównym jego składnikiem jest trzcina pospolita i oczeret jeziorny. Natomiast od strony lądu prócz wymienionych gatunków pojawiają się rośliny bagienne i torfowe wśród których są również turzycy. Pas turzyc, podobnie zresztą jak pas oczeretów, stanowi dla jeziora ważną osłonę biologiczną, chroniącą zbiornik przed spływającymi ze zlewni i przeżyźniającymi wody związkami biogennymi, dlatego też przy zagospodarowaniu zbiorników wodnych należy pamiętać o zachowaniu tego niezwykle cennego elementu przyrodniczego. Swoistą roślinność posiadają jeziora dystroficzne zlokalizowane w okolicach Osiniaka - Piotrowo. Są to zbiorniki w otoczeniu ubogich postaci borów sosnowych. Charakteryzują się w związku z tym wodami ubogimi i silnie zakwaszonymi. Duża zawartość kwasów organicznych nadaje tym wodom silnie brunatne zabarwienie, ograniczające równocześnie do minimum ich przezroczystość. Pięknym przykładem tego typu zbiorników wodnych i ich roślinności są jeziora dystroficzne położone w rezerwatach leśnych „Królewska Sosna” i „Zakręt”. Jeziora te otoczone są zwartym pasem torfowisk przejściowych, nasuwających się swobodnie na powierzchnię wody. Brak tu typowo ukształtowanego pasa oczeretów, który reprezentowany jest przez niewielkie skupienia trzciny pospolitej. Brak również roślinności o liściach pływających.

Roślinność łąkowa.

Z omawianą florą okolic Osiniaka - Piotrowo związana jest ściśle roślinność łąkowa. Występuje ona zazwyczaj w miejscach zmeliorowanych bagien i torfowisk, chociaż spotykana jest także na siedliskach mineralnych. Jest to składnik obcy naturalnej szacie roślinnej tych terenów, jednak współcześnie jest już trwale związany z tutejszym środowiskiem. Stanowi on element wzbogacający krajobraz i odgrywa istotną rolę w zabezpieczaniu potrzeb paszowych rolnictwa. Trwale użytki zielone na siedliskach organogenicznych stanowią ponadto, podobnie jak bagna i torfowiska, wydajny filtr biologiczny. Według informacji przekazanych obecnym mieszkańcom Osiniaka - Piotrowo przez obywateli niemieckich

Plan Odnowy Miejscowości Osiniak - Piotrowo

mieszkających w Osiniaku - Piotrowo przed II wojną światową we wsi znajdowało się jezioro, które zostało wysuszone, by rolnicy mieli swobodny dostęp do pól uprawnych.

Świat zwierząt.

Duże zróżnicowanie środowiska przyrodniczego, na które składają się rozległe kompleksy leśne, obfitość wód, liczne bagna, torfowiska i pola uprawne, stwarza doskonałe warunki do życia bogatej i zróżnicowanej gatunkowo fauny.

Ryby. W sąsiedztwie Osiniaka - Piotrowo znajduje się jezioro Duś. Według rybackiej klasyfikacji zaliczane jest do zbiorników linowo – szczupakowych charakteryzujących się małą głębokością, mulistym dnem oraz słabo przezroczystą wodą o średniej zawartości tlenu. Ławica przybrzeżna jest szeroka, roślinność dobrze rozwinięta. W skład ichtiofauny wchodzi następujące gatunki: szczupak, lin, płoć, wzdręga, krap, okoń, ukleja, rzadziej leszcz bądź inne gatunki. Reprezentantem ryb przywiązanych wyłącznie do wód płynących, na omawianym obszarze, jest boleń żyjący w rzece Krutyni. Bogactwo ichtiofauny stanowi o szczególnej atrakcyjności tych terenów dla rekreacji i turystyki, które wykorzystują szeroko istniejącą możliwość wędkowania, jako jedną z form wypoczynku.

Płazy i gady. W okolicach Osiniaka - Piotrowo najczęściej spotykane są płazy bezogonowe, a wśród nich bardzo pospolita na łąkach, polach i w lasach żaba trawna. W wodach jezior, a także w rowach, zakolach rzek, rowach melioracyjnych itp. występuje żaba wodna oraz kumak nizinny ogłaszający swoją obecność głośnym kumkaniem. Natomiast na bagnach, torfowiskach i zabagnionych łąkach występuje żaba moczarowa. Z występujących gadów na uwagę zasługują zwinne, szybkie jaszczurki, których przedstawicielem są jaszczurka zwinka, jaszczurka żyworódka i padalec.

Ptaki. Obszar przyległy do Osiniaka - Piotrowo charakteryzuje niezwykle bogatą awifauną, zasiedlającą wszystkie biotopy. Szczególnie liczne jest ptactwo wodno-błotne. Wynika to z obfitości siedlisk, które są zarówno miejscem gnieźdzenia, jak również zapewniają odpoczynek ptakom przelotnym. Często spotykany jest **perkoz dwuczuby** oraz rzadsze od niego gatunki, takie jak **perkozek**, **perkoz zausznik**. Z kaczek do najbardziej rozpowszechnionych należy łatwa do rozpoznania w locie **krzyżówka**, ponadto **cyranka** i **cyraneczka**.

Perkoz dwuczuby

Cyraneczka

Z pospolitych drapieżników wymienić należy **myszołowa zwyczajnego** przebywającego szczególnie chętnie na styku lasu i pól uprawnych. Często występują również **kania czarna** i **jastrząb**. Z drapieżników nocnych można jeszcze spotkać **sowę uszatą**. Pospolity jest w Osiniaku – Piotrowo **bocian**.

Plan Odnowy Miejscowości Osiniak - Piotrowo

biały, jeden z najbardziej charakterystycznych przedstawicieli rodzimej awifauny, będący prawdziwą ozdobą wiejskiego krajobrazu.

Ssaki.

Interesująco przedstawia się skład gatunkowy ssaków żyjących na obszarze przyległym do Osiniaka - Piotrowo. Lista współcześnie żyjących gatunków nie odzwierciedla składu naturalnego, został on bowiem zaburzony. Człowiek spowodował na tym terenie wyniszczenie bądź ograniczenie jednych gatunków i nadmierne rozpowszechnienie innych. Do najokazalszych zwierząt rodzimej fauny należy **łoś**, żyjący w ustroniach leśnych, na bagnach i torfowiskach. Duża skłonność tego gatunku do dalszych wędrówek powoduje, że ślady jego pobytu obserwować można również w miejscach łatwo dostępnych, np. na skraju bagien i graniczących z nimi pól.

W lasach kompleksu przyległego do Osiniaka - Piotrowo można spotkać **jelenia**. Jest on szczególnie

dorodny, wyróżnia się nie tylko doskonałą kondycją, lecz także wspaniałym porożem. Jeleń jest typowym mieszkańcem lasu. Spotykać go można w bogatych w podszybie lasach liściastych i mieszanych, w których oprócz starodrzewu istnieją również młodniki, łąki śródleśne i zasobne w wodę bagienka.

Pospolitym gatunkiem jest **dzik**. W dzień przebywa najchętniej w gąszczu leśnym, a o zmierzchu wychodzi na żer, także na pola uprawne. W lasach gnieźdzą się w norach ziemnych **lisy** i **borsuki**, a dobrze ukryte dziuple zamieszkują **wiewiórki**.

Formy ochrony przyrody.

Dla ochrony walorów przyrodniczych południowej części Krainy Wielkich Jezior Mazurskich oraz dolnego biegu rz. Krutyni w 1977r. utworzono **Mazurski Park Krajobrazowy**. Park obejmuje swoimi granicami część gmin: Piecki, Mragowo, Świętajno, Ruciane-Nida, Mikołajki, Orzysz, Pisz. Powierzchnia MPK wynosi 53 655 ha, a jego strefy ochronnej 18 608 ha. Z tego lasy zajmują ponad 29.000 ha, a rzeki i jeziora ok. 17.000 ha. Reszta to użytki rolne i tereny zabudowane. Jest to jeden z największych parków krajobrazowych w Polsce. Mazurski Park Krajobrazowy położony na pograniczu dwóch odmiennych form geomorfologicznych - moreny i sandrów, chroni wielkie bogactwo świata roślin i zwierząt, obfitość lasów, torfowisk, jezior i wód płynących. Przyroda parku to m.in.:

- ✗ ponad 60 jezior, w tym największe w Polsce jezioro Śniardwy,
- ✗ około 850 gatunków roślin naczyniowych,
- ✗ bogata fauna i ponad 200 gatunków ptaków,
- ✗ 11 rezerwatów przyrody, w tym rezerwat Krutynia Dolna, chroniący fragment parku o najbogatszej faunie i florze. Gnieźdzą się tu rzadkie gatunki ptaków: orzeł bielik, rybołów, orlik krzykliwy, puchacz, żuraw. Wśród roślin na uwagę zasługuje 10 gatunków storczyka, owadożerne rośliny – rosiczka i pływacz.
- ✗ W oddalonej o kilka kilometrów od Osiniaka - Piotrowo Krutyni, w zabytkowej mazurskiej stodole działa Muzeum Przyrodnicze, stanowiące wizytówkę flory i fauny przyrody Parku.

W pobliżu Osiniaka - Piotrowo oprócz wymienionych wcześniej znajdują się rezerваты:

Krutynia - rezerwat krajobrazowo-leśny, pow. 273,12 ha. Rezerwat chroni Jezioro Krutyńskie i górny odcinek rzeki Krutyni, wypływającej z tego jeziora oraz przybrzeżne lasy liściaste i mieszane. Poznać tu można rośliny runa leśnego, jak: przylaszczkę, zawilca gajowego i żółtego, kokoryczkę wielokwiatową i

Plan Odnowy Miejscowości Osiniak - Piotrowo

wonna, konwalie majową, konwalias dwulistną, zerwę kłosową i skrzyp zimowy, a także pasożytniczą roślinę - łuskiewnika różowego. Przełom rzeki Krutyni wyróżnia się płytką, przejrzystą wodą, w której zobaczyć można liczne kamienie z krasnorostem *Hildebrandtia rupestris*. Występuje też gąbka słodkowodna *Euspongia lacustris*. Spotkać tu można: bielika, dzięcioła czarnego, pospolitą sójkę, a na wodzie stale występującą parę łabędzi niemych, i trzecie nurogęsi z młodymi. W rezerwacie gnieździ się puszczyk i lelek kozodój. Zimową porą ujrzyć można zatrzymujące się tu łabędzie krzykliwe, pluszcze oraz wydry pożywające się na lodzie Jeziora Krutyńskiego.

Jezioro Warnołty - rezerwat krajobrazowo-ornitologiczny, pow. 373,3ha. Chroni płytkie, zarastające jezioro, stanowiące odnogę Śniardw. Jest to obszar lęgowy wielu gatunków ptaków wodno-błotnych oraz miejsce żerowania rzadkich gatunków ptaków drapieżnych. Są wśród nich: łabędź niemy, czapla siwa, kokoszka wodna, łyska, kaczka krzyżówka, perkoz dwuczuby, bielik, kania czarna i ruda. Jest to jezioro eutroficzne z dobrze wykształconą roślinnością wodną, której głównym składnikiem jest trzcina pospolita. Jej skupiska wnikają daleko w obręb powierzchni wodnej. Jezioro otaczają skupienia roślinności turzycowej, zarośli wierzbowych, a miejscami lasów olszowych.

Leśny Kompleks Promocyjny Lasy Mazurskie objęty siecią NATURA 2000, utworzony 30 października 2002 roku. W skład LKP wchodzi Nadleśnictwo Pisz, Maskulińskie, Mragowo, Spychowo i Strzałowo oraz PAN w Popielnie o łącznej powierzchni blisko 120 tysięcy hektarów. LKP obejmuje lasy Puszczy Piskiej, które są zachowaną częścią dawnej Puszczy Galindzkiej. Na terenie LKP znajduje się Mazurski Park Krajobrazowy, wiele rezerwatów i pomników przyrody. Piękno krajobrazu Ziemi Mazurskiej tworzą jeziora i lasy, występuje tu ogromne bogactwo roślin i zwierząt, spośród których wiele gatunków objętych jest ochroną.

O kilkanaście kilometrów od Osiniaka - Piotrowo oddalona jest Stacja Badawcza Polskiej Akademii Nauk położona w Popielnie. Atrakcyjne położenie, które zadecydowało o lokalizacji placówki naukowej PAN sprzyja prowadzeniu badań, do których zaliczyć należy m.in. program hodowli konika polskiego; jedyną w Polsce fermę hodowli bobrów; program hodowli zachowawczej bydła rasy polskiej czerwonej; unikalne w skali kraju i świata prace dotyczące biologii cyklu poroża, rozrodu i zachowania jelenia szlachetnego; prace z zakresu rolnictwa ekologicznego. Popielno to również znakomite miejsce do prowadzenia zajęć edukacyjnych z zakresu środowiska przyrodniczego, w myśl hasła „o przyrodzie w przyrodzie”. Przy Stacji Badawczej PAN działa Ośrodek Edukacji Przyrodniczo-Ekologicznej. Organizowane są liczne „zielone szkoły”, praktyki studenckie obozy, a także seminaria i wykłady. Zajęcia prowadzi kadra pracowników Stacji Badawczej.

W pobliżu Osiniaka - Piotrowo znajdują się min.:

✗ **pomniki przyrody** - dwa głazy obwód 975 i 700 wysokość 1,20 i 1,00

✗ **użytki ekologiczne:**

Grąd Wygryny, gmina Ruciane – Nida, Nadleśnictwo Maskulińskie, leśnictwo Ukta. Na powierzchni 18,78 ha chroniony jest fragment unikalnej w płn.-wsch. Polsce odmiany grądu z kokoryczą pełną.

Łąka Krutynia, gmina Ruciane – Nida, Nadleśnictwo Maskulińskie, leśnictwo Ukta. Łąka stanowi enklawę w rezerwacie przyrody "Krutynia Dolna". Jest to ekstensywnie użytkowana, wilgotna łąka z licznie występującymi storczykami, szerokolistnym i krwistym.

✗ **ścieżki przyrodnicze:**

Rosocha - Wojnowo - ścieżka prowadzi przez głazowiska koło wsi Rosocha i wsi Wojnowo, wchodzące w skład moreny czołowej, ciągnącej się wzdłuż drogi Zgon - Ruciane. Można porównać tu morenę czołową zbudowaną z dużych bloków skalnych z sandrową równiną, rozciągającą się na południe od szosy Zgon - Ruciane. Długość ścieżki ok. 3km. Znajduje się jedno z największych głazowisk na Mazurach. Na powierzchni 9 ha znajduje się tu ok. 13500 głazów. Ochroną objęto pojedyncze głazy narzutowe.

Głazowiska w okolicach Osiniaka - Piotrowo

Plan Odnowy Miejscowości Osiniak - Piotrowo

Miłośnikom przygód polecić można wizytę w Prywatnym Parku Dzikich Zwierząt w Kadzidłowie ok. 6, 3 km od Osiniaka - Piotrowo. Park zajmuje obszar ok. 100 ha w Puszczy Piskiej. Dojechać tam najłatwiej trasą z Rucianego – Nidy w kierunku Mikołajek. Dr Andrzej Krzywiński założył park w celu zachowania wymierających gatunków zwierząt. Zobaczyć tam można m. in. tarpany (Koniki Polskie), danielę, wilki skandynawskie, łosie, jelenie.

Klimat.

Charakterystyczną cechą klimatu gminy, jest ścieranie się dwóch ośrodków - oceanicznego i kontynentalnego. Masy powietrza idące znad oceanu spotykają się tu z masami znad kontynentu powodując częste i nagłe zmiany pogody. Gmina znajduje się pod przeważającymi wpływami klimatu kontynentalnego, łagodzoną obecnością wielu wód i lasów. Średnioroczna temperatura powietrza wynosi tutaj poniżej 7°C, gdy w Warszawie osiąga praktycznie 8°C. Absolutne amplitudy temperatury wyznaczają wartości od -38°C do 36°C. Przeważają wiatry z kierunków zachodnich, przy czym często występują także wiatry z południowego wschodu. Najwięcej dni bezwietrznych przypada na okres lipiec - wrzesień. Wielkość opadów jest większa niż w części środkowej kraju i waha się od 480 mm do 700 mm (Warszawa ok. 540 mm). W okresie zimowym występują częstsze niż w innych regionach kraju opady śniegu. Grubość pokrywy śnieżnej jest duża a czas jej zalegania od 1 do 2 miesięcy dłuższy niż w Polsce środkowej. Mrozy utrzymują się od 50 do 65 dni (średnia dla Polski wynosi 30-50 dni). Z powodu surowych i długich zim, które trwają czasami nawet ponad cztery miesiące, rejon Mazur i Suwalszczyzny nazywamy polskim biegunem zimna. Wiosna jest długa i chłodna, charakteryzuje się występowaniem przymrozków (na wschodzie jeszcze w maju). Lato jest łagodne, rozpoczyna się w pierwszej dekadzie czerwca i trwa 75-88 dni (dla Polski średnio 100 dni). Średnia temperatura lipca wynosi około 18°C (średnia dla Polski 19°C). Maksymalne nasłonecznienie przypada na czerwiec i lipiec, najwięcej dni gorących na lipiec i sierpień, a dni pogodnych na maj i wrzesień. Liczba dni pochmurnych dochodzi do 157 w ciągu roku (średnia dla Polski 137 dni). Dni gorące zanikają już we wrześniu - rozpoczynając jesień. Zmienność warunków klimatycznych, duże i nieregularne opady, duża wilgotność, długotrwałe przymrozki i krótki okres wegetacji stwarzają warunki dla rozwoju roślinności torfowiskowej, bagiennej i leśnej.

Surowce mineralne.

Ze względu na procesy młodoglacjalne, określające zasoby regionu od wieków był on miejscem wydobywania i przerabiania surowców mineralnych, głównie kruszywa i skał ilastych. Głazy narzutowe, stanowiące niegdyś cenny surowiec kamienny dla budownictwa mieszkaniowego i budowy dróg, w okolicach Osiniaka - Piotrowo występują w znacznych ilościach. Przeważają drobne i płytkie wyrobiska, zlokalizowane przypadkowo bez rozpoznania geologicznego. Obecnie eksploatacja odkrywek wydobywczych została wstrzymana.

Plan Odnowy Miejscowości Osiniak - Piotrowo

Działalność rolnicza.

W Osiniaku – Piotrowo znajduje się ponad 20 gospodarstw rolnych o ogólnej powierzchni ok. 230ha. Ogólny profil gospodarki rolnej prowadzonej na terenie wsi, podobnie jak na obszarze całej Gminy, wykształcił się pod wpływem oddziaływania różnorodnych czynników: przyrodniczych, ekonomicznych i społecznych. Spośród elementów determinujących rodzaj produkcji należy wskazać na unikalny charakter miejscowego krajobrazu, którego walory winny być chronione przed szkodami wynikającymi z prowadzenia nieodpowiedniej polityki rolnej. Surowy klimat, niska średnioroczna wartość temperatur, a przez to skrócony okres wegetacyjny ograniczają dobór roślin uprawnych i zmniejszają możliwości uprawy poplonów. Gleby użytkowe, okolic Osiniaka - Piotrowo, wytworzone z utworów kamienistych, żwirków i piasków, o znacznym udziale gruntów podmokłych, nie sprzyjają prowadzeniu uprawy ornej. Warunki naturalne określiły formę użytkowania ziemi skierowaną na trwałe użytki zielone prowadzone na potrzeby produkcji zwierzęcej. Opłacalność produkcji zwierzęcej (w tym produkcji mleka) zależy od wydajności, poziomu plonów roślin pastewnych i organizacji powierzchni paszowej, a także od poziomu prowadzenia gospodarstwa. Ostatni czynnik stanowi istotny element z perspektywy przynależności Polski do Unii Europejskiej. Wiodącą pozycję na rynku zachowują gospodarstwa poddane modernizacji, a przez to oferujące produkty najwyższej jakości i prezentujące największą siłę ekonomiczną. Na obszarze miejscowości występują gospodarstwa, których areal oraz wysoka kultura prowadzenia produkcji wskazuje na dobre perspektywy ich rozwoju.

Rolnictwo i leśnictwo.

Stan posiadania	Klasa	Gruntys własne (ha)	Gruntys Skarbu Państwa	Gruntys komunalne / gminne	Gruntys lasów państwowych (ha)	Dzierżawione gruntys indywid.	Gruntys inne	Razem
Gruntys orne	IVa	17,9047	0,2500	-	-	-	0,2200	18,3747
	IVb	38,8831	-	0,2600	0,1300	-	0,5800	39,8531
	V	36,5612	-	-	1,4000	-	-	37,9612
	VI	5,5695	-	-	0,2100	-	-	5,7795
	VIz	0,3800	-	-	-	-	-	0,3800
	Razem	99,2985	0,2500	0,2600	1,7400	-	0,8000	102,3485
Łąkis i pastwiskas	III	1,0696	-	-	-	-	-	1,0696
	IV	30,8171	-	-	-	-	0,0100	30,8271
	V	61,8873	-	-	4,1300	-	0,7900	66,8073
	VI	5,7200	-	-	2,8800	1,7000	-	10,3000
	VIz	0,4700	-	-	-	-	-	0,4700
	III	2,0000	-	-	-	-	-	2,0000
	IV	11,7047	-	-	-	-	-	11,7047
	V	3,8624	-	-	-	-	-	3,8624
	Razem	117,5311	-	-	7,0100	1,7000	0,8000	127,0411
Rowys (bezklasowe)		1,8342	-	-	-	-	-	1,8342
Użytkis rolne		218,6538	0,2500	0,2600	8,7500	1,7000	1,6000	231,2138
Nieużytkis		1,9250	-	-	-	-	-	1,9250
Użytkis gruntowe (bez lasów)		220,5888	0,2500	0,2600	8,7500	1,7000	1,6000	233,1488
Lasy		4,6014	X	X	X	X	0,0100	4,6114

Plan Odnowy Miejscowości Osiniak - Piotrowo

Przedsiębiorczość.

Na terenie Osiniaka - Piotrowo funkcjonuje jeden sklep spożywczo-przemysłowy, należący do Gminnej Spółdzielni Samopomoc Chłopska. Kupić w nim można niezbędne na co dzień produkty, dzięki czemu częste wyjazdy do pobliskich miejscowości nie są koniecznością. Ze względu na fakt, że wieś ma przede wszystkim charakter rolniczy, na jej terenie nie znajdują się żadne zakłady przemysłowe. Działalność gospodarcza związana jest przede wszystkim z działalnością rolniczą oraz usługową. W Osiniaku - Piotrowo funkcjonuje gospodarstwo agroturystyczne.

Sklep w Osiniaku – Piotrowie.

Działalność gospodarcza.

Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą					
	2009	2010	2011	2012	2013
Ogółem	10	9	8	6	8
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	4	2	1	3	3
Przemysł i budownictwo	2	2	2	0	1
Pozostała działalność	4	5	5	3	4

Dziedzictwo i kultywowanie tradycji.

Historia jest elementem nadającym tożsamość mieszkańcom kraju czy danego regionu. Ziemie, na których leży dziś Osiniak - Piotrowo zajmowane były przez plemię Galindów. "Galindowie to jedna z pruskich grup plemiennych", informacje te pochodzą od rzymskiego historyka Tacyty z I wieku n.e. Osadnictwo

Plan Odnowy Miejscowości Osiniak - Piotrowo

to potwierdzają badania archeologów. Galindia została uzależniona od Bolesława Kędzierzawego. Jednakże niedostępne, zamieszkałe zakątki Galindii przetrwały do czasów krzyżackich około XIII-VIV wiek. Polityka w tamtych czasach opierała się na grabieniu i pozyskiwaniu, co prowadziło do licznych wojen. Krzyżacy w 1253-1254 r. napadli i dokonali podboju Barcji i resztki Galindi. Tak plemię Galindów przestało istnieć. Wsie, które później powstawały na tych terenach były głównie krzyżackie tzw. "czynszowe" własność tych wsi przypisano Zakonowi Krzyżackiemu. Dawne terytorium Galindi w XII-XIV w stanowiło niezamieszkałą tzw. Pustą Galindzką, na której osadzano chłopów mazowieckich – przodków ludności mazurskiej Prus. Na oddalonym o kilkanaście kilometrów od Osiniaka - Piotrowo półwyspie wcinającym się w jezioro Beldany obok ujścia Krutyni znajduje się „Galindia”, Hotel-Grodzisko. Prowadzony przez właścicieli – pasjonatów, wydobywa z zapomnienia kulturę dawnych mieszkańców tych ziem.

Staroobrzędowcy na Mazurach, odizolowani przez dłuższy czas od kontaktów z macierzą, zachowali dawną gwarę (jak stwierdzono nowogrodzko-pskowską), a także wiele reliktyw staroruskiej kultury. Zachowali też starosłowiański zwyczaj zażywania kąpieli w łaźniach parowych, które w tym celu specjalnie budują. Na tych ziemiach ludność mazurska do przybycia staroobrzędowców łaźni takich nie знаła. Zwykły turysta często nawet nie podejrzewa, że małe domki stojące blisko naturalnych zbiorników wodnych to typowe **łaźnie zwane bajniami**. Dawniej łaźnia spełniała także rolę izby porodowej, co podyktowane było nie tylko względami higieny, lecz również wynikało z nakazów religijnych, które zabraniały rodzić kobietom dzieci w miejscach, gdzie wisiały ikony. W łaźni przeprowadzano też dezynfekcję odzieży po powrocie z dłuższej podróży czy po ciężkiej chorobie. Wreszcie niektóre bajnie stawały się w zimie świetlicami, gdzie zbierała się młodzież na tak zwane supriadki. Dziewczeta przędły wówczas len czy wełnę, a chłopcy zabawiali je wesołymi anegdotami lub wspólnie śpiewano i bawiono się z dala od bogobojnych starców, którzy dopatrywali się w tych harcach diabelskich swawoli. Ze staroobrzędowych łaźni korzystało też wielu Mazurów. W latach międzywojennych do łaźni jednego zamożnego Mazura, wybudowanej w Ukcie przy współudziale staroobrzędowców, przychodzili kąpać się prawie wszyscy przedstawiciele miejscowej władzy i goście. W 1936 roku w przededniu olimpiady berlińskiej trenerzy niemieccy, przebywający ze swymi drużynami w pobliżu osiedli staroobrzędowców na Mazurach, żywo interesowali się budową tych łaźni i przydatnością ich dla sportowców. Toteż wielu starowierców twierdzi, że łaźnia parowa zbudowana w wiosce olimpijskiej w Berlinie była wzorowana na ich bajniach.

Prócz powszechnie stosowanej łaźni parowej, do najstarszych reliktyw staroruskiej kultury należy zaliczyć jeszcze **wiele przedmiotów kultu religijnego**. Staroobrzędowcy, zmieniając często miejsce zamieszkania, mniej uwagi poświęcali swemu budownictwu sakralnemu. Niekiedy z konieczności zadowalali się zwykłą izbą. Natomiast szczególnie troszczyli się o urządzenie wnętrza, zarówno tych izb jak i specjalnych domów modlitw zwanych molennami. W izbach i molennach wielką czią były otaczane ikony. Dla każdego staroobrzędowca stanowiły one drogocenną świętość, którą chroniono jak największy skarb. Stały się przez to najbardziej charakterystyczną zewnętrzną cechą tej grupy wyznaniowej. **Staroobrzędowcy pojmowali ikonę jako symbol, który pomaga w nawiązaniu kontaktów ze świętymi i wywołuje wewnętrzny nastrój u modlących się. Dlatego poczytywano ją za pewnego rodzaju księgę religijną, dostępną i zrozumiałą dla wszystkich.** Tradycja wymaga nadal, żeby chociaż jedna ikona znajdowała się w domu każdego staroobrzędowca. Surowo zabrania się przymocowywać ikony gwoździami, gdyż uważa się to za profanację. Toteż staroobrzędowcy na Mazurach ustawiają ikony na półkach lub w specjalnych oszklonych szafkach. Za wielki grzech uważało się wszelkie "podrysowywanie" ikon. Jeżeli ściemniała ze starości, w żadnym wypadku nie poddawali jej konserwacji, tym bardziej rękoma innowierców. Ikonę można było jedynie przetrzeć "olifoj" (gotowany olej lniany z różnymi dodatkami), co czynili najbardziej doświadczeni staruszkowie. U staroobrzędowców nie wolno ozdabiać ikon wrotami. W czasie pożaru ratuje się przede wszystkim ikony. Do dziś obowiązuje kategoryczny zakaz palenia tytoniu wszędzie tam gdzie znajdują się poświęcone ikony. W dalszym ciągu przestrzegają staroobrzędowcy zwyczaju zasłaniania ikon podczas zbliżeń obojga płci. Staroobrzędowcy na Mazurach, jako jedyni w Polsce, zachowali staroruski zwyczaj niesienia ikon na czele konduktu pogrzebowego, a nie krzyża jak to praktykują ich współwyznawcy w powiecie augustowskim. **Krzyże staroobrzędowcy uznają wyłącznie ośmiokończaste.**

Do niedawna na grobach stawiano tylko drewniane krzyże (czasami wykute w kamieniu), przy czym pozostawały one tak długo dopóki nie spróchniały i nie rozpadły się ze starości. Podnieść krzyża nie było wolno, a tym bardziej zabrać i spalić. Do tej pory ustawia się je na wschód, wyłącznie w nogach zmarłego, to jest tak samo jak za czasów początków chrześcijaństwa na Rusi.

Plan Odnowy Miejscowości Osiniak - Piotrowo

Inne **krzyże tak zwane Raspiatija (krucyfiksy)**, spotykane niemal w każdym domu, spełniają podobną rolę co ikony. Mogą być one jedynie grawerowane albo malowane. Podczas chrztu inny krzyżyk zawieszano na szyi kobietom a inny mężczyznom. Męski jest czterościenny, a na nim dopiero wygrawerowany krzyżyk ośmiokątny. Natomiast krzyżyki kobiece swoim kształtem przypominają gwiazdę.

Ikony i metalowe krzyże, znajdujące się w posiadaniu staroobrzędowców, przywiezione zostały przeważnie z głębi Rosji. Część z nich jest także pochodzenia miejscowego. Wiadomo, że za czasów Pawła Pruskiego produkcją krzyżyków zajmował się klasztor. Wiadomo też, że ikony wykonywał przybyły na Mazury w 1836 roku utalentowany artysta Wasyl Samulow (1781-1861).

Oprócz tych przedmiotów kultu **staroobrzędowcy często stare księgi, wśród których znajduje się wiele ozdobionych ornamentami rękopisów. Za stare uważają oni tylko te księgi, które były wydane cyrylicą przed 1654 rokiem lub ich późniejsze przedruki czy odpisy.** Mniszki, mieszkające w odległym o 1,5 km Wojnowie przestrzegali dawnego zwyczaju przewracania stron prawą ręką za górny róg i nie zezwalały innowiercom ich dotykać.

Ważną rolę spełniają u nich świece, które zasadniczo dzielą się na dwa rodzaje: **religijne - nazywane świeszczami (z czystego wosku) i świece - nazywane świeczkami (z domieszkami do wosku)**, służące do oświetlania izb czy innych potrzeb. Świece zapalone Bogu w ofierze muszą być czyste, a za takie właśnie uznają tylko te, które wykonali sami z pszczelego wosku. Wyrabia się je jedynie "suczeniem" (wałkowaniem). Inaczej zrobione zdecydowanie odrzucają. Świeszczy używają w czasie wszystkich obrzędów i uroczystości. Dawniej staroobrzędowcy na Mazurach, zgodnie z tradycją, zapalone świece umieszczali przed wizerunkiem Chrystusa na wysokości jego piersi, a przed ikoną Matki Boskiej czy innych świętych na wysokości twarzy. Świece przytykano do specjalnych blaszek, zaopatrzonych często w obręcz, prostopadle przytwierdzonych do półeczek, na których znajdowały się ikony.

Na uwagę zasługuje też wyposażenie grobowe zmarłego. Palce prawej ręki układa się tak jak przy żegnaniu się, a na lewej zawieszono lestówkę (rózaniec). Lestówka składa się z 109 przeważnie skórzanych wałeczków (lub paciorków) oraz czterech zszytych parami trójkątnych płatów zwanych łap ostkami. Ma ona przebogatą symbolikę i za życia służyła do odmawiania modlitw. Ponadto zmarłego owija się w tak zwany sawan, przypominający rozpruty z jednej strony długi worek.

Jednak dziedzictwo kulturowe tych ziem to przede wszystkim zabytki będące namacalnym śladem historii. Sam Osiniak - Piotrowo jak i okoliczne wsie prezentują unikatową w skali kraju architekturę związaną z osadnictwem na tych terenach starowierców.

Miejscowość wyróżniają się bardzo dobrze zachowanym układem przestrzennym, z wyraźnym zaznaczeniem architektury drewnianej. Starowiercy, w odróżnieniu od Mazurów, budowali domy z drewna, początkowo z nieociosanych kłód, później z bali. Materiał pozyskiwany z wyrębu był aż do czasów najnowszych podstawowym materiałem budowlanym, tym bardziej, że staroobrzędowcy, chcąc chronić czystość swej wiary, na miejsca osiedlania wybierali głównie niedostępne tereny leśne. Dom składał się zwykle z dwóch izb połączonych sienią. Dwuspadowe dachy nakrywano trzciną bądź słomą, potem gontem i dachówką. We wschodnim rogu izby stała ikona. Ten zwyczaj w rodzinach starowierskich zachował się do dnia dzisiejszego. Wszystkie wioski starowierskie pochodzą z tego samego okresu – mają wspólną historię. W roku 2014 mija 184 rocznica przybycia na Mazury starowierców, którzy osiedlili się właśnie w tych okolicach. W Osiniaku - Piotrowo zachował się jeszcze cmentarz starowierski, wpisany do rejestru zabytków Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków 5 września 1989 roku. W miejscowości usytuowany jest również drugi cmentarz staroobrzędowców.

Osiniak - Piotrowo zamieszkiwała również ludność mazurska. Mieszkańcy żyli w zgodzie zachowując odrębności kulturowe i religijne. Mazurzy byli ewangelikami. Obecnie w Osiniaku - Piotrowo zachował się cmentarz ewangelicki, również wpisany do rejestru zabytków (w 1989 roku).

Zgodnie z Gminną ewidencją zabytków na terenie wsi zlokalizowane są następujące obiekty zabytkowe.

L.p.	Obiekt	Czas powstania	Adres	Forma ochrony
1	Dom w zagrodzie nr 7	pocz. XX w	Osiniak-Piotrowo 7	-
2	Dom w zagrodzie nr 8	pocz. XX w	Osiniak-Piotrowo 8	-
3	Dom w zagrodzie nr 16	pocz. XX w	Osiniak-Piotrowo 16	-
4	Dom w zagrodzie nr 19	pocz. XX w	Osiniak-Piotrowo 19	-

Plan Odnowy Miejscowości Osiniak - Piotrowo

5	Dom w zagrodzie nr 35	pocz. XX w	Osiniak-Piotrowo 35	-
6	Dom w zagrodzie nr 35	pocz. XX w	Osiniak-Piotrowo 35	-
7	Szkoła w zespole szkoły	pocz. XX w	Osiniak-Piotrowo 11	
8	Budynek gospodarczy w zespole szkoły	pocz. XX w	Osiniak-Piotrowo 11	
9	Cmentarz ewangelicki, rodzinny	pocz. XX w	Osiniak-Piotrowo /w środku wsi na wzniesieniu	A-2879 z 4.09.1989r.
10	Cmentarz ewangelicki	pocz. XX w	Osiniak-Piotrowo /przy wjeździe do wsi od wschodu, po północnej stronie drogi	
11	Cmentarz staroobrzędowców	pocz. XIX w	Osiniak-Piotrowo /na północno-zachodnim krańcu wsi	
12	Cmentarz staroobrzędowców	rodzinny pocz. XX w	Osiniak-Piotrowo /w centrum wsi, pomiędzy zagrodami	A-2903 z 5.09.1989 r.

Ochrona zdrowia.

Na terenie Osiniaka - Piotrowo nie funkcjonuje żaden gabinet lekarski. Mieszkańcy wsi korzystają z usług Ośrodka Zdrowia zlokalizowanego w Ukie oraz w Rucianem – Nidzie. Specjalistyczną opiekę lekarską zabezpieczono głównie w pobliskim Rucianem – Nidzie oraz mieście powiatowym – Pisz – w przypadkach wymagających hospitalizacji. W pobliskiej Ukie znajduje się także Dom Opieki Społecznej prowadzony przez Parafię Ewangelicko-Augsburską Św. Trójcy w Mikołajkach, który przeznaczony jest dla 40 osób z niepełnosprawnością intelektualną. Podopieczni uczą się, w jaki sposób usamodzielniać się na miarę swoich możliwości. Treningi interpersonalne, codzienna praca w 8 pracowniach terapeutycznych (m.in. plastyczna, kulinarna, komputerowa, krawiecka, muzyczna) pomagają podopiecznym w radzeniu sobie w zmaganiach z problemami życia codziennego.

Oświata.

Do roku 1985 w Osiniaku - Piotrowo funkcjonowała szkoła podstawowa. Obecnie w budynku po byłej szkole znajduje się świetlica wiejska. Dzieci z miejscowości dojeżdżają do szkół do Rucianego – Nidy i Ukty. Dzieci w wieku gimnazjalnym uczęszczają do gimnazjum w Rucianem – Nidzie.

Plan Odnowy Miejscowości Osiniak - Piotrowo

Bezpieczeństwo publiczne.

Policja.

Na terenie Osiniaka - Piotrowo nie ma Posterunku Policji. Za porządek i bezpieczeństwo na terenie miejscowości odpowiedzialni są funkcjonariusze Komisariatu Policji w Rucianem – Nidzie. Terytorialnie obsługuje on obszar całej Gminy.

Ochotnicza Straż Pożarna.

W Osiniaku - Piotrowo nie funkcjonuje ochotnicza straż pożarna, w przypadku nieprzewidzianych zdarzeń mieszkańcy wsi mogą liczyć na pomoc jednostki OSP zlokalizowanej w Rucianem – Nidzie i Ukie.

Kościół.

W Osiniaku - Piotrowo nie ma kościoła, we wsi usytuowane są dwa krzyże, pięknie przez mieszkańców w ciągu całego roku udekorowane. Podczas świąt kościelnych do wsi przyjeżdża ksiądz (np. święcenie wielkanocnych koszyczków). Zdecydowana większość mieszkańców jest wyznania rzymskokatolickiego.

Infrastruktura techniczna.

Drogi.

Opisywany obszar wykazuje w sezonie letnim wzrost natężenia ruchu kołowego co w zestawieniu z charakterystyką ciągu komunikacyjnego biegnącego przez wieś stanowi o znacznym zagrożeniu potrąceniami dla stałych mieszkańców jak i licznych turystów odwiedzających Osiniak - Piotrowo. Pojazdy mechaniczne przejeżdżające przez miejscowość, ze względu na liczne zakręty oraz rzędy domostw przylegających do drogi, dysponują ograniczoną widocznością. Przez Osiniak - Piotrowo przebiegają dwie drogi gminne :

- ✗ nr 172004 N Ukta – Osiniak - Piotrowo
- ✗ nr 172006 N Wojnowo – Osiniak - Piotrowo – Wólka

W pobliżu miejscowości przebiega droga krajowa nr 58. W Osiniaku - Piotrowo wzdłuż dróg gminnych brak jest chodnika. W 2013r. wykonano gruntowny remont nawierzchni drogi (wylano nowy asfalt), co w sposób znaczący poprawiło jakość dróg we wsi. Mieszkańcy narzekają na zbyt szybko jadące samochody. Pilnym zadaniem do wykonania w miarę możliwości finansowych sołectwa i gminy jest zamontowanie tzw. „leżących policjantów” wpływających na ograniczenie prędkości.

Wodociągi i kanalizacja.

Na terenie miejscowości funkcjonuje wodociąg z ujęcia wody w Ukie. Ujęcie wody w Ukie składa się z 2 studni głębinowych o zatwierdzonych zasobach eksploatacyjnych $q=135 \text{ m}^3/\text{h}$. W miejscowości w latach 2011 – 2012 została wybudowana sieć kanalizacyjna. Ścieki są odprowadzane do oczyszczalni w Rucianem – Nidzie.

Gospodarka gazowa.

Mieszkańcy nie posiadają dostępu do gazu ziemnego. Gaz propan - butan dostarczany jest w butlach z punktów dystrybucji.

Plan Odnowy Miejscowości Osiniak - Piotrowo

Gospodarka odpadami .

Zgodnie z uregulowaniami prawnymi obowiązującymi w całym kraju, odbiór odpadów stałych na terenie Gminy został zlecony wyspecjalizowanej firmie.

Gospodarka cieplna.

Zaopatrzenie w ciepło odbywa się w ramach indywidualnych systemów grzewczych. Do głównych paliw energetycznych należą: węgiel i węglopochodne oraz drewno, rzadziej olej.

Telefon/Internet.

Miejscowość jest telefonizowana. Parametry techniczne sieci internetowej są bardzo słabe.

Szlaki turystyczne.

Przez Osiniak - Piotrowo przebiega szlak rowerowy:

- rodzaj szlaku: historyczno-przyrodniczy
 trasa: Wojnowo - Osiniak - Piotrowo
 długość trasy: 2 etapy
 opis: Trasa obfituje w wiele rezerwatów przyrody, większość odcinków prowadzi polnymi i leśnymi drogami. Niedogodności te są jednak rekompensowane przez ciekawe i piękne krajobrazy. Długość całkowita szlaku 17 km.

Zestawienie tabelaryczne zasobów miejscowości Osiniak – Piotrowo.

Rodzaj zasobu	BRAK	Jest o znaczeniu małym	Jest o znaczeniu średnim	Jest o znaczeniu dużym
Środowisko przyrodnicze				X
1. Walory krajobrazu.				
2. Walory klimatu (mikroklimat, wiatr, nasłonecznienie).			X	
3. Walory szaty roślinnej (np. runo leśne).				X
4. Cenne przyrodniczo obszary lub obiekty.				X
5. Świat zwierzęcy (ostoję, siedliska).				X
6. Osobliwości przyrodnicze.				X
7. Wody powierzchniowe (cieki, rzeki, stawy).				X
8. Podłoże, warunki hydrogeologiczne.				X
9. Gleby, kopaliny		X	X	
Środowisko kulturowe				X
1. Walory architektury wiejskiej i osobliwości kulturowe.				

Plan Odnowy Miejscowości Osiniak - Piotrowo

2. Walory zagospodarowania przestrzennego.				X
3. Zabytki.				X
4. Zespoły artystyczne.	X			
Dziedzictwo religijne i historyczne				X
1. Miejsce, osoby i przedmioty kultu.				
2. Święta, odpusty, pielgrzymki.			X	
3. Tradycje, obrzędy gwara.				X
4. Legendy, podania i fakty historyczne.				X
5. Ważne postacie historyczne.			X	
6. Specyficzne nazwy.				X
Obiekty i tereny		X		
1. Działki pod zabudowę mieszkalną				
2. Działki pod domy letniskowe.			X	
3. Działki pod zakłady usługowe i przemysł.		X		
4. Pustostany mieszkaniowe, magazynowe i przemysłowe.		X		
5. Tradycyjne obiekty gospodarskie wsi (kuźnie, młyny).			X	
6. Place i miejsca publicznych spotkań.			X	
7. Miejsca sportu i rekreacji.			X	
Gospodarka, rolnictwo				
1. Specyficzne produkty (hodowle, uprawy polowe).			X	
2. Znane firmy produkcyjne i zakłady usługowe.		X		
3. Możliwe do wykorzystania odpady poprodukcyjne.		X		
Sąsiedzi i przyjezdni				
1. Korzystne, atrakcyjne sąsiedztwo (duże miasto, arteria komunikacyjna, atrakcja turystyczna).				X
2. Ruch tranzytowy			X	
3. Przyjezdni stali i sezonowi.				X
Instytucja	X			
1. Placówki opieki społecznej.	X			
2. Placówki oświatowe.	X			
3. Dom Kultury (świątelnia)				X
4. Poczta	X			
5. Bank	X			
Ludzie, organizacje, zrzeszenia	X			
1. OSP	X			
2. Koło Gospodyń Wiejskich	X			
3. Stowarzyszenia	X			
4. Kluby sportowe	X			
5. Kółka Różańcowe				X

Rozdział III. Diagnoza możliwości rozwojowych wsi – analiza SWOT.

Podczas warsztatów partycypacyjnych oraz biorąc pod uwagę ankiety, które wypełnili mieszkańcy poświęcone dyskusji nad **Planem Odnowy Miejscowości Osiniak - Piotrowo**, mieszkańcy zwrócili uwagę na swoje atuty, silne strony, zauważając także słabości i zagrożenia. Analiza SWOT jest kontynuacją i podsumowaniem diagnozy stanu miejscowości i w niej znajduje uzasadnienie większość rozstrzygnięć.

Ocena stopnia aktywności społecznej mieszkańców wg uczestników warsztatów.

Plan Odnowy Miejscowości Osiniak - Piotrowo

Stopień aktywności społecznej		Ocena uczestników warsztatów
VI	„Społeczność mocno zintegrowana / bardzo częste wspólne działania”	-
V	„Liczne przejawy samopomocy / społeczność zintegrowana”	-
IV	„Pozytywne więzi / wspólne działania”	100%
III	„Słabe więzi / nieliczne przejawy aktywności”	-
II	„Mieszkańcy w małym stopniu identyfikują się ze społecznością i angażują się w jej sprawy”	-
I	„Luźne więzi pomiędzy mieszkańcami / wysoki poziom obojętności społecznej”	-

Wyniki badań ankietowych przeprowadzonych wśród mieszkańców. Mieszkańcy zgodnie wskazali, że wizerunek, w tym wygląd wsi oraz czyste środowisko naturalne ma dla nich ogromne znaczenie (po 100% wskazań). Mieszkańcy chcieliby remontu elewacji świetlicy wiejskiej (34%), zadbanych obejść / podwórek (27%), zadbanej drogi (ok. 21%) oraz ławek, stojaków na rowery, koszy na śmieci (18%). Mieszkańcy najbardziej narzekają na brak miejsca do spędzania wolnego czasu (29%), brak atrakcji / propozycji spędzania wolnego czasu (ok. 24%), brak pracy / perspektyw (ok. 16%), brak inwestycji (ok. 18%) oraz odległość do sklepu, lekarza, szkoły itp. (ok. 8%), inne – pędzące samochody i piach na drodze (5%). Do poprawy warunków życia najbardziej przyczyniłaby się organizacja festynów / pikników wiejskich (ok. 29%), poprawa estetyki wsi (29%), organizacja kółek zainteresowań dla mieszkańców (ok. 23%), poprawa stanu dróg i oświetlenia (20%). Mieszkańcy zauważyli, że spotykali się częściej w grupach sąsiedzkich, gdyby we wsi były organizowane różne formy wypoczynku i rekreacji (82% osób). Tylko po ok. 6% osób wskazało, że obecny kontakt jest wystarczający, że wolą spędzać czas w domu lub w ogóle nie są zainteresowani. Mieszkańcy wsi na pytanie, w jaki sposób spędzają wolny czas wskazali następujące odpowiedzi: 39% ze znajomymi, 26% na spacerze, ok. 22% w domu, ok. 9% aktywnie uprawiając sport, 4% w inny sposób. Mieszkańcy chcieliby, aby ich dzieci spędzały wolny czas w następujący sposób: uprawiając sport (29%), bawiąc się na placu zabaw i w świetlicy (35,5%), uczęszczając na zorganizowane zajęcia (35,5%). Na pytanie, co dla mieszkańców wsi ma największe znaczenie w życiu codziennym po ok. 36% osób wskazało zgodne sąsiedztwo oraz czyste i uporządkowane otoczenie. 28% osób wskazało „sprawnie działającą świetlicę wiejską”. Za idealną wieś 55% osób uznało „wieś życzliwych sąsiadów, działających wspólnie”, 35% osób „wieś czystą i zadbaną”. Tylko 10% osób wskazało odpowiedź „wieś taka, jaka jest”.

Zdiagnozowane problemy społeczno – gospodarcze wsi:

1. Niedostateczny stan infrastruktury technicznej i turystycznej wsi:
 - przedłużający się remont świetlicy wiejskiej,
 - niewystarczające wyposażenie świetlicy,
 - utrudniony dostęp do Internetu,
 - brakuje boiska do gry w piłkę nożną, czy siatkówkę pomimo, że sołectwo dysponuje terenem mogącym być do tego wykorzystanym,
 - brakuje letnich miejsc spotkań dla mieszkańców,
 - cmentarze wymagają prac porządkowych i remontowych.
2. Słaba aktywność społeczna mieszkańców wsi:

Plan Odnowy Miejscowości Osiniak - Piotrowo

- zakłócona komunikacja społeczna w miejscowości,
- zbyt mało atrakcji dla dzieci (brakuje szczególnie zorganizowanych form spędzania czasu wolnego),
- zbyt mało „rozrywek” dla mieszkańców,
- niewystarczający poziom aktywizacji i integracji mieszkańców wsi, w tym mała kreatywność i zaangażowanie mieszkańców w życie wsi,
- niska motywacja mieszkańców w zakresie tworzenia i prowadzenia działalności gospodarczej.

Analiza SWOT.

Nazwa SWOT jest akronimem angielskich słów Strengths (mocne strony), Weaknesses (słabe strony), Opportunities (szanse w otoczeniu), Threats (zagrożenia w otoczeniu). Jest ona efektywną metodą identyfikacji słabych i silnych stron miejscowości oraz badania szans i zagrożeń, jakie stoją przed miejscowością. SWOT zawiera określenie czterech grup czynników:

- **„mocnych stron”** – uwarunkowań wewnętrznych, które stanowią silne strony miejscowości i które należy wykorzystać sprzyjając będą jej rozwojowi (utrzymać je jako mocne i na których należy oprzeć jej przyszły rozwój);
- **„słabych stron”** – uwarunkowań wewnętrznych, które stanowią słabe strony miejscowości i które nie wyeliminowane utrudniać będą jej rozwój (ich oddziaływanie należy minimalizować);
- **„szans”** - uwarunkowań zewnętrznych, które nie są bezpośrednio zależne od zachowania społeczności wiejskiej, ale które mogą być traktowane jako szanse i przy odpowiednio podjętych przez nią działaniach, wykorzystane jako czynniki sprzyjające rozwojowi miejscowości;
- **„zagrożeń”** - uwarunkowań zewnętrznych, które także nie są bezpośrednio zależne od zachowania społeczności wiejskiej, ale które mogą stanowić zagrożenie dla jej rozwoju (należy unikać ich negatywnego oddziaływania na rozwój miejscowości).

Analiza SWOT jest kontynuacją i podsumowaniem diagnozy stanu miejscowości i w niej znajduje uzasadnienie większość rozstrzygnięć.

Mocne strony wsi	Słabe strony wsi
<ul style="list-style-type: none"> ✗ wysokie walory krajobrazu ✗ czyste otoczenie i środowisko naturalne ✗ brak uciążliwego przemysłu ✗ spokój i cisza ✗ zgodne sąsiedztwo ✗ stosunkowo młode społeczeństwo („żywa wieś”) ✗ zachowany rolniczy charakter wsi ✗ dogodne warunki do prowadzenia agroturystyki i rozwoju ekologicznego rolnictwa ✗ wysoki poziom bezpieczeństwa publicznego odczuwany przez mieszkańców ✗ dysponowaniem terenem umożliwiającym urządzenie boiska, letniego miejsca spotkań mieszkańców itp. ✗ podłączenie do kanalizacji i wodociągu całej wsi ✗ droga asfaltowa dobrej jakości 	<ul style="list-style-type: none"> ✗ utrudniony dostęp do sklepu (krótkie godziny pracy sklepu) ✗ mała aktywność zawodowa mieszkańców ✗ niewystarczająca przedsiębiorczość mieszkańców w zakresie tworzenia agroturystyki (niewykorzystanie sprzyjających warunków) ✗ zły stan techniczny świetlicy (nie ma łazienki, pomieszczenia wymagają remontu) ✗ niedostateczne wyposażenie świetlicy ✗ brakuje odpowiednio przygotowanego miejsca do plenerowych spotkań mieszkańców ✗ nieprzystosowanie infrastruktury publicznej do potrzeb odwiedzających wieś turystów / gości takich jak oznakowanie miejsc atrakcyjnych, drogowskazy, tablice informacyjne

Plan Odnowy Miejscowości Osiniak - Piotrowo

Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> ✗ zewnętrzne fundusze pomocowe na rozwój miejscowości ✗ sprzyjająca polityka regionalna, w tym adresowana do rozwoju obszarów wiejskich, ze strony rządu i władz wojewódzkich ✗ rosnąca moda na zdrową żywność i organizowanie wypoczynku w małych miejscowościach, z dala od dużych ośrodków turystycznych ✗ poprawa dostępu do Internetu ✗ wzrost zaangażowania mieszkańców w sprawy wsi 	<ul style="list-style-type: none"> ✗ niewystarczające środki finansowe samorządu na realizację planowanych działań ✗ zbyt duża biurokracja w pozyskiwaniu funduszy zewnętrznych ✗ migracja mieszkańców, szczególnie „młodych” ✗ rosnąca obojętność mieszkańców na sprawy wsi

Rozdział IV. Wizja rozwoju miejscowości Osiniak – Piotrowo.

Wizja jest wyrażeniem, które określa główny cel miejscowości, jej „sens życia”. Jest wyrazem dążeń i oczekiwań w stosunku do miejscowości, dla której została sformułowana. Wizja pokazuje pozytywny obraz sołectwa Osiniak - Piotrowo w perspektywie 7 lat.

Przeprowadzone analizy i wyartykułowane potrzeby mieszkańców, pozwalają na określenie głównych celów planu. Cele te będą wyznacznikiem kierunku wszystkich działań objętych planem. **Dlaczego chcemy odnowy wsi?**

- ✗ chcemy pobudzić w nas aktywność,
- ✗ chcemy być społecznością ufną, zgodną, zintegrowaną i chętną do wzajemnej pomocy,
- ✗ chcemy żyć w pięknym, czystym i estetycznym otoczeniu,
- ✗ chcemy poprawić warunki codziennego życia,
- ✗ chcemy rozwijać swoje zdolności i realizować pasje,
- ✗ chcemy być pracowici i zasobni,
- ✗ chcemy zapewnić dobre warunki dla dzieci, młodzieży i dorosłych,
- ✗ chcemy pamiętać o osobach starszych, którzy również zadeklarowali chęć udziału w procesie odnowy wsi, a my możemy podczas wspólnych spotkań korzystać z ich wiedzy i doświadczenia.

Jak się organizujemy?

W proces tworzenia planu odnowy miejscowości została włączona grupa osób chcących bardziej się zaangażować. Były to osoby akceptowane przez pozostałych mieszkańców wsi. Grupa została zatwierdzona uchwałą zebrania wiejskiego. Zadaniem grupy odnowy miejscowości była ścisła współpraca ze Stowarzyszeniem Pomocy Dzieciom i Młodzieży poprzez aktywny udział w warsztatach partycypacyjnych, opracowywaniu i redagowaniu tekstu dokumentu, kontaktowaniu się z władzami gminy, prowadzeniu konsultacji społecznych. Wskazane byłoby przedłużenie jej funkcjonowania na okres realizacji zamierzonych działań, przy czym z woli mieszkańców jej skład w każdej chwili może ulec zmianie. Grupa odnowy miejscowości to osoby związane z Osiniakiem – Piotrowo, w różnym wieku, z różnym wykształceniem i światopoglądem. Grupa odnowy powinna do współpracy zapraszać przedstawicieli samorządu i organizacji pozarządowych, którzy pomogliby wsi w działaniach aktywizujących społeczność (np. przy organizacji szkoleń, spotkań, imprez i festynów wiejskich, pozyskiwaniu środków zewnętrznych).

Plan Odnowy Miejscowości Osiniak - Piotrowo

Warsztaty partycypacyjne poświęcone tworzeniu Planu Odnowy Miejscowości.

Wizja jest zapisem woli mieszkańców i ich deklaracją wspólnego urzeczywistniania nakreślonych celów.

Wizja miejscowości Osiniak – Piotrowo:

1.	Wieś kameralna, zadbana i uporządkowana, barwna i kwitnąca: <ul style="list-style-type: none">✗ dobrze zagospodarowana przestrzeń publiczna: świetlica, plac zabaw, boisko, przystanek autobusowy, miejsce plenerowych spotkań mieszkańców,✗ estetyczne domy i piękne ogrody.
2.	Wieś zintegrowana, aktywna i nowoczesna: <ul style="list-style-type: none">✗ promowanie aktywnych mieszkańców,✗ organizowanie się mieszkańców w różnych formach (np. stowarzyszenia, grupy nieformalne, w tym młodzieżowe).
3.	Wieś atrakcyjna dla zamieszkania, wygodna i bezpieczna: <ul style="list-style-type: none">✗ dobra infrastruktura techniczna, w tym dobry dostęp do Internetu,✗ dobra jakość dróg,✗ oświetlenie wsi.
4.	Wieś dbająca o rozwój intelektualny i społeczny wszystkich swoich mieszkańców: <ul style="list-style-type: none">✗ zajęcia na świetlicy i boisku dla dzieci, młodzieży i dorosłych,✗ szkolenia rozwijające wiedzę i kompetencje mieszkańców.
5.	Wieś, której mieszkańcy są przedsiębiorczy: <ul style="list-style-type: none">✗ rolnictwo zmodernizowane, ekologiczne, dochodowe,✗ mieszkańcy chętnie i z sukcesem szukają dodatkowych form zarobkowania (agroturystyka, usługi dla ludności itp.).

Rozdział V. Priorytety, cele, zadania i karty zadań Planu Odnowy Miejscowości Osiniak – Piotrowo.

Priorytety, cele i zadania planu.

Priorytet 1. Poprawa stanu infrastruktury technicznej i społecznej oraz ochrona dziedzictwa kulturowego wsi.

Cele:

- ✗ integracja i aktywizacja społeczności wiejskiej,
- ✗ podniesienie standardu życia i pracy na wsi,

Plan Odnowy Miejscowości Osiniak - Piotrowo

- ✗ zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców,
- ✗ poprawa wyglądu i funkcjonalności wsi,
- ✗ pielęgnowanie i odtwarzanie dorobku kulturowego wsi.

Zadania do Priorytetu 1:

1. Remont świetlicy wiejskiej.
2. Doposażenie świetlicy wiejskiej.
3. Urządzenie boiska do gry w piłkę nożną i siatkową.
4. Utworzenie plenerowego obiektu rekreacyjno-wypoczynkowego.
5. Zakup i montaż nowych tablic informacyjnych.
6. Uporządkowanie i renowacja zabytkowych cmentarzy we wsi.

Priorytet 2. Rozwój społeczności wiejskiej.

Cele:

- ✗ integracja i aktywizacja społeczności wiejskiej,
- ✗ wspieranie lokalnych inicjatyw społecznych,
- ✗ podniesienie standardu życia i pracy na wsi,
- ✗ zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców,
- ✗ zwiększenie dochodów mieszkańców,
- ✗ aktywizacja zawodowa mieszkańców,
- ✗ pielęgnowanie i odtwarzanie dorobku kulturowego wsi.

Zadania do Priorytetu 2:

1. Organizacja spotkań / wydarzeń aktywizujących i integrujących społeczność lokalną.
2. Organizacja czasu wolnego dzieci, młodzieży i dorosłych.
3. Organizacja kursów i szkoleń rozwijających wiedzę i kompetencje mieszkańców.

Karty zadań planu.

Priorytet 1. Poprawa stanu infrastruktury technicznej i społecznej oraz ochrona dziedzictwa kulturowego wsi.

Zadanie 1. Remont świetlicy wiejskiej.

1. Opis stanu istniejącego:

W ramach zadania planuje się dokończenie rozpoczętego w 2013r. remontu świetlicy wiejskiej w Osiniaku – Piotrowo.

Położenie obiektu

Świetlica wiejska to jedno pomieszczenie w budynku byłej szkoły podstawowej, gdzie znajdują się również mieszkania komunalne. Obiekt został wybudowany przed wojną. Znajduje się na terenie należącym do Gminy Ruciane – Nida, na działce o numerze geod. 120 w obrębie nr 8 Osiniak. Projekt nie zmienia dotychczasowej zasady wykorzystywania obiektu. W chwili obecnej świetlica wykorzystywana jest jako miejsce spotkań mieszkańców wsi, organizacji wspólnych imprez integrujących społeczność lokalną.

Charakterystyka obiektu – stan obecny:

Świetlica znajduje się w budynku piętrowym, podpiwniczonym. Obiekt ma kształt prostokąta, dachy strome dwuspadowe pokryte dachówką. Ściany zewnętrzne wykonane są z cegieł. Fundamenty żelbetowe płaskie. W świetlicy stolarka okienna plastikowa, drzwi wejściowe i posadzki drewniane. Świetlica zaopatrzona w instalację elektryczną, odgromową. Niestety nie posiada ona instalacji grzewczej oraz sanitarnej. Stan techniczny obiektu jest niezadowolający. Pomieszczenie świetlicy nie jest właściwie ogrzewane. Na potrzeby wykonania łazienki planuje się adaptację części korytarza. Wykonane zostanie nowe wejście do świetlicy. Projektowana inwestycja ma na celu zwiększenie funkcjonalności, co pozwoli stworzyć warunki do:

- rozwoju i upowszechniania kultury,
- promocji lokalnej kultury, tradycji i sztuki,
- organizacji szkoleń i kursów dla mieszkańców,
- organizacji zajęć dla dzieci i młodzieży,

Plan Odnowy Miejscowości Osiniak - Piotrowo

- integracji mieszkańców,
- organizacji imprez sołeckich.

2. Zakres prac planowanych w ramach projektu:

- ✗ wykonanie łazienki,
- ✗ remont pomieszczeń,
- ✗ wymiana instalacji elektrycznej,
- ✗ wykonanie instalacji grzewczej,
- ✗ uporządkowani i zagospodarowanie otoczenia świetlicy wiejskiej.

3. Beneficjenci ostateczni:

- ✗ mieszkańcy Osiniaka - Piotrowo i okolicznych miejscowości,
- ✗ w sezonie turystycznym również turyści odwiedzający tę okolicę.

Priorytet 1. Poprawa stanu infrastruktury technicznej i społecznej oraz ochrona dziedzictwa kulturowego wsi.

Zadanie 2. Doposażenie świetlicy wiejskiej.

1. Opis stanu istniejącego:

W ramach zadania po dokończeniu rozpoczętego w 2013r. remontu świetlicy wiejskiej w Osiniaku – Piotrowo planuje się zakupienie niezbędnego wyposażenia umożliwiające organizowanie różnych zajęć i spotkań mieszkańców wsi. Obecny stan wyposażenia świetlicy jest niezadowalający. Znajdują się w nim wyłącznie krzesła i stare stoły. Realizacja zadania ma na celu zwiększenie funkcjonalności świetlicy, co pozwoli stworzyć warunki do:

- rozwoju i upowszechniania kultury,
- promocji lokalnej kultury, tradycji i sztuki,
- organizacji szkoleń i kursów dla mieszkańców,
- organizacji zajęć dla dzieci i młodzieży,
- integracji mieszkańców,
- organizacji imprez sołeckich.

2. Zakres prac planowanych w ramach projektu:

- ✗ zakup stołów i krzeseł,
- ✗ zakup karniszy i firan,
- ✗ zakup rolet, moskitiery,
- ✗ zakup wieszaków na ubrania,
- ✗ zakup regałów drewnianych, zamykanych
- ✗ zakup drobnego wyposażenia kuchennego: czajnika elektrycznego, kuchenki mikrofalowej,
- ✗ wyposażenie świetlicy w gry i zestawy edukacyjne dla dzieci (gry planszowe, wydawnictwa i publikacje itp.),
- ✗ zakup stołu z piłkarzykami,
- ✗ inne.

3. Beneficjenci ostateczni:

- ✗ mieszkańcy Osiniaka - Piotrowo i okolicznych miejscowości,
- ✗ w sezonie turystycznym również turyści odwiedzający tę okolicę.

Priorytet 1. Poprawa stanu infrastruktury technicznej i społecznej oraz ochrona dziedzictwa kulturowego wsi.

Zadanie 3. Urządzenie boiska do gry w piłkę nożną i siatkową.

1. Opis stanu istniejącego:

Obecnie na terenie miejscowości Osiniak – Piotrowo nie ma wytyczonego i przystosowanego miejsca do gry w piłkę nożną i siatkową. Dzieci i młodzież, jak również dorośli, nie mogą rozwijać swoich zainteresowań sportowych. Taka sytuacja powoduje, iż dzieci mają gorszą kondycję fizyczną, więcej czasu spędzają bez ruchu, co prowadzi do powstawania wad postawy. Mieszkańcy Osiniaka – Piotrowo chcą stworzyć lepsze warunki do rozwoju sportowych nawyków wśród młodych ludzi. Realizacja zadania dodatkowo wpłynie pozytywnie na integrację środowiska lokalnego oraz przyczyni się do zmniejszenia liczby dzieci z wadami postawy. Inwestycja podniesie atrakcyjność turystyczną obszaru. Usytuowanie boiska nieopodal świetlicy wiejskiej oraz miejsca spotkań dla mieszkańców pozytywnie wpłynie na

Plan Odnowy Miejscowości Osiniak - Piotrowo

kształtowanie właściwych relacji wśród społeczności wsi.

2. Zakres prac planowanych w ramach projektu:

- ✗ wyrównanie terenu,
- ✗ zasianie trawy,
- ✗ wykonanie ogrodzenia,
- ✗ zakup i montaż urządzeń sportowych,
- ✗ zakup i montaż elementów dodatkowych (ławeczki drewniane, kosze na śmieci).

3. Beneficjenci ostateczni:

- ✗ mieszkańcy Osiniaka - Piotrowo i okolicznych miejscowości,
- ✗ w sezonie turystycznym również turyści odwiedzający tę okolicę.

Priorytet 1. Poprawa stanu infrastruktury technicznej i społecznej oraz ochrona dziedzictwa kulturowego wsi.

Zadanie 4. Utworzenie plenerowego obiektu rekreacyjno-wypoczynkowego.

1. Opis stanu istniejącego:

Mieszkańcy miejscowości Osiniak-Piotrowo to w przeważającej części ludzie młodzi, wykazujący się dużą aktywnością i chęcią spotykania się z sąsiadami. Ponieważ w miejscowości nie ma odpowiednio przygotowanego terenu wspólnego, który mógłby służyć takim spotkaniom, najczęstszym miejscem tych spotkań są prywatne domy i podwórka.

Zadanie to zmierza do utworzenia obiektu służącego mieszkańcom w celach rekreacyjnych, towarzyskich i integracyjnych, gdzie mieszkańcy będą mogli spotykać się w sposób zarówno zorganizowany oraz zaplanowany, jak i całkowicie spontanicznie. Miejszem przeznaczonym pod utworzenie tego obiektu jest działka należąca do Gminy Ruciane-Nida, znajdująca się w środku miejscowości, w pobliżu budynku byłego sklepu spożywczo-przemysłowego prowadzonego przez Gminną Spółdzielnię Samopomoc Chłopska w Rucianem-Nidzie. Wspomniany budynek po poddaniu go odpowiedniej rewitalizacji, zostanie przekształcony w nową świetlicę wiejską.

Obiekt wyposażony zostanie w wiatę rekreacyjną, miejsce na ognisko, urządzenia siłowni zewnętrznej i placu zabaw, oświetlenie, ławki.

2. Zakres prac planowanych w ramach projektu:

- ✗ wyrównanie terenu,
- ✗ zakup i montaż wiaty rekreacyjnej wyposażonej w stoły i ławki,
- ✗ zakup i montaż oświetlenia,
- ✗ urządzenie miejsca na grill i ognisko,
- ✗ zakup i montaż urządzeń siłowni zewnętrznej,
- ✗ przeniesienie placu zabaw,
- ✗ zakup i zasadzenie sadzonek krzewów ozdobnych i kwiatów,
- ✗ posianie trawy.

3. Beneficjenci ostateczni:

- ✗ mieszkańcy Osiniaka - Piotrowo i okolicznych miejscowości,
- ✗ w sezonie turystycznym również turyści odwiedzający tę okolicę.

Priorytet 1. Poprawa stanu infrastruktury technicznej i społecznej oraz ochrona dziedzictwa kulturowego wsi.

Zadanie 5. Zakup i montaż nowych tablic informacyjnych.

1. Opis stanu istniejącego:

Obecnie we wsi zamontowana jest tablica informacyjna magnetyczna, odkryta. Warunki atmosferyczne (wiatr, deszcz, śnieg) uniemożliwiają zamieszczanie na niej informacji. Wieś jest rozciągnięta wzdłuż drogi, ustawienie nowych tablic, w tym jednej w dotychczasowym miejscu (przy sklepie spożywczym) oraz drugiej w drugiej części wsi umożliwi większej liczbie mieszkańców skuteczny dostęp do informacji.

2. Zakres prac planowanych w ramach projektu:

- ✗ zakup tablic informacyjnych zamykanych (drzwi tablicy z pleksy)
- ✗ montaż tablic informacyjnych

3. Beneficjenci ostateczni:

- ✗ mieszkańcy Osiniaka - Piotrowo i okolicznych miejscowości,

Plan Odnowy Miejscowości Osiniak - Piotrowo

- ✗ w sezonie turystycznym również turyści odwiedzający tę okolicę.

Priorytet 1. Poprawa stanu infrastruktury technicznej i społecznej oraz ochrona dziedzictwa kulturowego wsi.

Zadanie 6. Uporządkowanie i renowacja zabytkowych cmentarzy we wsi.

1. Opis stanu istniejącego:

W Osiniaku - Piotrowo zlokalizowane są cztery cmentarze ujęte w gminnej ewidencji zabytków. Są to 2 cmentarze ewangelickie oraz 2 cmentarze staroobrzędowców. Zachowanie dziedzictwa kulturowego wsi wymaga renowacji tych cmentarzy. Zachowały się krzyże, nagrobki, jednak w opłakanym stanie technicznym.

2. Zakres prac planowanych w ramach projektu:

- ✗ Oczyszczenie terenu,
- ✗ Wycięcie krzaków,
- ✗ Remont nagrobków,
- ✗ Uczytnienie tablic,
- ✗ Ogrodzenie,
- ✗ Oznakowanie cmentarzy.

3. Beneficjenci ostateczni:

- ✗ mieszkańcy Osiniaka - Piotrowo i okolicznych miejscowości,
- ✗ w sezonie turystycznym również turyści odwiedzający tę okolicę.

Priorytet 2. Rozwój społeczności wiejskiej.

Zadanie 1. Organizacja spotkań / wydarzeń aktywizujących i integrujących społeczność lokalną.

1. Opis stanu istniejącego:

Społeczność Osiniaka - Piotrowo jest stosunkowo zgrana i zżyta. Ze względu na stosunkowo niewielką liczbę mieszkańców nie obserwuje się takich ludzkich reakcji jak zawiść, niechęć i brak szacunku dla innych. Brak w Osiniaku - Piotrowo zorganizowanych spotkań integrujących społeczność lokalną, podczas których mieszkańcy mogliby biesiadować całymi rodzinami. Dorośli mieszkańcy starają się zapewnić w miarę swoich możliwości bezpieczne miejsca spotkań dla swoich dzieci. Nie są to jednak obszary, które można by uznać za odpowiednie do wspólnego spędzania czasu. Brak wyznaczonego i bezpiecznego miejsca spotkań, dostęp do toalety w pobliżu powoduje, że we wsi nie ma zbyt wiele spotkań integrujących. Rodziny zamykają się na swoich posesjach, które nie mogą pomieścić większej ilości osób.

2. Zakres prac planowanych w ramach projektu:

Mieszkańcy za ważne uznali organizowanie corocznych imprez, takich jak:

- ✗ Sylwester,
- ✗ Choinka,
- ✗ Zapust,
- ✗ „Dzień Kobiet”,
- ✗ „Dzień Dziecka i Rodziny”,
- ✗ Andrzejki
- ✗ Mikołajki

Większość imprez planuje się włączyć do kalendarza imprez gminnych zamieszczanego na stronie internetowej Gminy Ruciane – Nida i w materiałach promocyjnych gminy.

3. Beneficjenci ostateczni:

- ✗ mieszkańcy Osiniaka - Piotrowo i okolicznych miejscowości,
- ✗ w sezonie turystycznym również turyści odwiedzający tę okolicę.

Priorytet 2. Rozwój społeczności wiejskiej.

Zadanie 2. Organizacja kursów i szkoleń rozwijających wiedzę i kompetencje mieszkańców.

1. Opis stanu istniejącego:

Obecnie mieszkańcy mają ograniczoną możliwość podnoszenia swoich kwalifikacji. Po roku 1989 – wraz

Plan Odnowy Miejscowości Osiniak - Piotrowo

z początek transformacji ustrojowej następował zanik organizacji mieszkańców wsi i małych miasteczek. W skutek tego wcześniej prężnie działające organizacje zrzeszające znaczną liczbę mieszkańców zaczęły podupadać, a budynki, którymi się tak chętnie opiekowali, zaczęły niszczyć. Ludzie zajęci przystosowywaniem się do zmieniającej się sytuacji przestali interesować się otoczeniem. Akcesja do Unii Europejskiej przyniosła zmiany również społeczne, zaczyna promować się aktywność i przedsiębiorczość. Mieszkańcy Osiniaka – Piotrowo obserwują te zmiany, dostrzegają potrzebę zmieniania swojego otoczenia (modernizacji świetlicy, utworzenia miejsca spotkań) także przy wykorzystaniu środków z funduszy unijnych lub z innych źródeł zewnętrznych. Chcą, aby ta pomoc objęła zarówno ich jak i ich miejscowość. Zdają sobie sprawę, że bez podniesienia swojej wiedzy nie będą mogli skutecznie znaleźć się w otaczającej ich nowej rzeczywistości. Chcą się uczyć, by pomóc sobie i swoim dzieciom. Rynek pracy wymusza konieczność podnoszenia swoich kwalifikacji zawodowych i niejednokrotnie zmusza do przekwalifikowania. By móc się na nim znaleźć niezbędna jest wiedza, której wszyscy mieszkańcy Osiniaka - Piotrowo nie mają.

2. Zakres prac planowanych w ramach projektu:

- ✗ Kursy i szkolenia dla mieszkańców w świetlicy w zakresie:
 1. zakładania i prowadzenia własnej działalności gospodarczej, agroturystycznej,
 2. techniki aktywnego poszukiwania pracy,
 3. komunikacji społecznej,
 4. kształtowania właściwych postaw społecznych,
 5. nauki języków obcych,
 6. obsługi komputera i Internetu,
 7. inne (wg potrzeb i propozycji mieszkańców)

Szkolenia prowadzone będą przez specjalistów. W zakresie ich organizacji oraz pozyskiwania trenerów planuje się współpracę samorządu Gminy Ruciane - Nida z Powiatowym Urzędem Pracy, Domem Kultury, organizacjami kobiecymi i innymi instytucjami zajmującymi się szkoleniami.

3. Beneficjenci ostateczni:

- ✗ mieszkańcy Osiniaka - Piotrowo i okolicznych miejscowości

Priorytet 2. Rozwój społeczności wiejskiej.

Zadanie 3. Organizacja czasu wolnego dzieci, młodzieży i dorosłych.

1. Opis stanu istniejącego:

Zajęcia pozaszkolne dla dzieci i młodzieży z gminy Ruciane – Nida organizowane są w placówkach szkolnych i kulturalnych, tj. w Ukcie i Rucianem – Nidzie. Dzieci ze wsi Osiniak – Piotrowo ze względu na zaplanowane godziny dojazdu ze szkoły mają utrudnioną możliwość korzystania z tej formy organizacji czasu wolnego. We wsi Osiniak - Piotrowo mieszka 47 dzieci. Brak jest we wsi możliwości atrakcyjnego spędzenia czasu w świetlicy wiejskiej, ogródka jordanowskiego, w związku z czym dzieciom pozostaje zabawa „pod chmurką”.

2. Zakres prac planowanych w ramach projektu:

- ✗ zajęcia w świetlicy (pod opieką instruktora):
 1. zajęcia plastyczne, muzyczne, teatralne, warsztaty z zakresu prac technicznych / rękodzielniczych – zarówno dla dzieci, młodzieży, jak i dorosłych,
 2. zajęcia terapeutyczne dla dzieci zagrożonych wykluczeniem społecznym,
 3. wspólne z rodzicami czytanie książek,
 4. gry sportowe (tenis stołowy, piłkarzyki)
 5. nauka samopomocy,
- ✗ wspólne rodzinne spędzanie czasu w ogródku jordanowskim integrujące dzieci i ich rodziców

3. Beneficjenci ostateczni:

- ✗ mieszkańcy Osiniaka - Piotrowo i okolicznych miejscowości,
- ✗ w sezonie turystycznym również turyści odwiedzający tę okolicę.

Rozdział VI. Harmonogram wdrażania planu wraz z kosztorysem (zł).

Zadanie		Czas realizacji/koszty w PL							
		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
PRIORYTET I. POPRAWA STANU INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ I SPOŁECZNEJ ORAZ OCHRONA DZIEDZICTWA KULTUROWEGO WSI.									
1	Remont świetlicy wiejskiej.	X							
2	Doposażenie świetlicy wiejskiej.		5 tys.						
3	Urządzenie boiska do gry w piłkę nożną i siatkową.				50 tys.				
4	Utworzenie plenerowego obiektu rekreacyjno-wypoczynkowego.							30 tys.	20 tys.
5	Zakup i montaż nowych tablic informacyjnych.		2,4 tys.						
6	Uporządkowanie i renowacja zabytkowych cmentarzy we wsi.		X	X	X				
PRIORYTET II. ROZWÓJ SPOŁECZNOŚCI WIEJSKIEJ.									
1	Organizacja spotkań / wydarzeń aktywizujących i integrujących społeczność lokalną.	X	X	X	X	X	X	X	X
2	Organizacja czasu wolnego dzieci, młodzieży i dorosłych.	X	X	X	X	X	X	X	X
3	Organizacja kursów i szkoleń rozwijających wiedzę i kompetencje mieszkańców.		X	X	X	X	X	X	X

Rozdział VII. Sposoby monitorowania, oceny i komunikacji społecznej.

Realizacja założeń Planu będzie monitorowana przez Grupę Odnowy Miejscowości, Sołtysa oraz Gminę. Będzie się to odbywać poprzez:

- Budżet Gminy na kolejne lata
- Stronę internetową Gminy Ruciane-Nida
- Tablice informacyjne we wsi
- Dokumentację z odbioru robót poszczególnych inwestycji

Społeczność wiejska będzie się komunikowała poprzez wspólne spotkania wiejskie. Kontakt pomiędzy wsią a Gminą będzie zachowany poprzez Sołtysa oraz Lidera Grupy Odnowy Miejscowości.

OCZEKIWANE REZULTATY

Realizacja zadań w ramach Planu Odnowy Miejscowości Osiniak – Piotrowo przyczyni się do polepszenia wizerunku miejscowości, podniesienia poziomu życia lokalnej społeczności, rozwoju społeczno-kulturowego oraz pobudzenia aktywności gospodarczej. Ma służyć głównie integracji społeczności lokalnej i wzrostowi lokalnego patriotyzmu, rozwojowi organizacji społecznych, jak i zmniejszeniu problemów w sferze patologii społecznych.

PODSUMOWANIE

Opracowany Plan Odnowy Miejscowości zakłada w przeciągu najbliższych lat realizację kilku zadań. Istotą tych zadań jest pobudzenie aktywności środowisk lokalnych oraz stymulowanie współpracy na rzecz rozwoju i promocji wartości związanych z miejscową specyfiką społeczną i kulturową. Zakładane cele Planu przewidują wzrost znaczenia wsi jako lokalnego ośrodka rozwoju kultury, edukacji, turystyki. Realizacja Planu Odnowy Miejscowości Osiniak – Piotrowo ma także służyć integracji społeczności lokalnej, większemu zaangażowaniu w sprawy wsi, zagospodarowaniu wolnego czasu dzieci i młodzieży oraz rozwojowi organizacji społecznych.

